

SUOMEN LATU

**SUOMEN LADUN
TOIMINTA-
SUUNNITELMA
2018**

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINNANJOHTAJALTA	3
2. VISIO, PERUSTEHTÄVÄ, STRATEGIA	4
3. ULKOILE	5
3.1. Koulutus	
3.2. Aikuisliikunnan edistäminen	
3.3. Lastentoiminta	
3.4. Perheliikunta	
3.5. Tapahtumat	
4. OSALLISTU	16
4.1. Jäsenrekisteripalvelu	
4.2. Sähköiset palvelut jäsenyhdistyksille	
4.3. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen	
4.4. Aluetoiminta	
4.5. Järjestön kokoukset ja järjestökoulutukset	
4.6. Jäsenhankinta & jäsenedut	
4.7. Suomen Ladun toimintapisteet	
4.8. Muut jäsen- ja yhdistyspalvelut	
5. VAIKUTA	19
5.1. Vaikuttaminen	
5.2. Viestintä	
5.3. Yhteistyö	
6. SUOMEN LATU KIILOPÄÄ	22
6.1. Majoituspalvelut	
6.2. Ravintolapalvelut	
6.3. Myynti ja markkinointi	
6.4. Huolto ja kunnostus	
6.5. Liikuntapalvelut	
7. HALLINTO	24
7.1. Strategia ja mittarit	
7.2. Hallitus, työvaliokunta ja luottamushenkilöt	
7.3. Henkilöstöhallinto	
7.4. Yhdenvertaisuussuunnitelma	
7.5. Taloushallinto	
7.6. Hallintopalvelut	
7.7. Toimipisteiden palvelu	
7.8. Turvallisuusasiat	
7.9. Suomen Ladun Palveluyhtiö, muut omistukset ja osakkuudet	
7.10. Hankkeet	
8. TALOUS	27
8.1. Talousarvio	
8.2. Jäsenmaksut	
8.3. Muu varainhankinta	
8.4. Sijoitus- ja rahoitustoiminta	
8.5. Investoinnit	
8.6. Velkapääoma	

1. TOIMINNANJOHTAJALTA

Suomen Ladun 80-vuotinen historia ja menestyminen on ollut seurausta yhteisestä tahtotilastamme viedä ulkoilun asioita yhdessä eteenpäin. Nykyinen strategiamme on tehty yhdessä jäsenyhdistysten, hallituksen ja toimikuntien sekä työntekijöiden kanssa. Tulevaisuuden tavoitteet on määritelty hyvin ja ytimekkäästi. Viestintämme ja organisaatiomme on mukautettu strategiaan päämääriimme. Taustat ovat siis tältä osin mallikelpoisessa kunnossa.

Tämä ei yksinään kuitenkaan riitä. Tavoitteet jäävät puheen tasolle niin kauan kun niitä ei lähdetä konkreettisesti toteuttamaan. Onnistuminen on kiinni siitä, miten hyvin olemme kuunnelleet eri tahoja, ja olemmeko suunnitelleet toimintoja, joita yhdistykset, vapaaehtoiset, työntekijät ja ulkoilijat ovat innostuneesti valmiita yhdessä tekemään. Tässä Suomen Ladun omistajat eli jäsenyhdistyksemme ovat avainasemassa.

Vuoden 2018 osalta suunta on selkeä. Suomen Latu täyttää 80 vuotta. Tätä juhlitaan mm. yhdessä päätettyjen retkeilykiertueen, Kiilopään kevätkokouksen ja 80-vuotisjuhlan sekä Lumiukko-haasteen muodossa.

Sydänliitto ja sen jäsenyhdistykset ovat meidän pääyhteistyökumppanimme: heidän kanssaan järjestetään sydänviikolla paikallisia luonto- ja ulkoilutapahtumia, viestitään yhdessä Nuku yö ulkona -tapahtumasta ja järjestetään yhdessä paikallisesti perheliikuntaa.

Kesällä järjestetään retkeilykiertue, joka huipentuu 8.9. pidettävään Nuku yö ulkona -haasteeseen. Haasteen avulla halutaan korostaa kansallisaarrettamme jokamiehen oikeuksia.

Syntymäpäiviä juhlitaan 30.4. Suomen Latu Kiilopäällä. Tänne ovat tervetulleita kaikkien jäsenyhdistysten aktiivit. Ainakin 80 yhdistyksen toivotaan osallistuvan viikonloppuun.

Lumiukko-haasteessa tarkoituksena on rakentaa erilaisia lumiukkoja ympäri Suomea ja iloita ulkoilusta. Suurin lahja, jonka yksittäinen jäsen, jäsenyhdistys, yhteistyökumppani tai sidosryhmäläinen voi antaa Suomen Ladulle syntymäpäivälahjaksi, on rakentaa lumiukko ja haastaa myös muut rakentamaan niitä. Näin näytetään koko Suomelle, miten suuri on Suomen Ladun ja sen jäsenyhdistysten liikuttamisvoima.

Suomen Latu haluaa antaa jäsenille lahjaksi ja luettavaksi myös sähköisen Latu&Polku -lehtiarkiston. Sieltä voi lukea niin vanhat kuin uudetkin lehdet ja hakea itseään kiinnostavia aiheita.

Vietetään ulkoilullinen ja iloinen 80-vuotisjuhla.

Eki Karlsson
toiminnanjohtaja

2. VISIO, PERUSTEHTÄVÄ, STRATEGIA

Suomen Ladun tehtävänä on edistää kaikenikäisten ulkoilua ja liikunnallista elämäntapaa kaikkina vuodenaikoina. Haluamme, että kaikki löytävät mielekkään tavan ulkoilla ja nauttia luonnosta.

Ulkoilulla ja liikunnalla on monia myönteisiä ja kiistattomia vaikutuksia ihmisen hyvinvointiin ja terveyteen. Suomen Latu ja sen jäsenyhdistykset liikuttavat ihmisiä monipuolisesti sekä luonnossa että rakennetussa ympäristössä.

Tavoitteen saavuttamiseksi toiminta on jaettu kolmeen eri painopisteeseen: Ulkoile - Osallistu - Vaikuta. Tämä toimintasuunnitelma pohjautuu perustehtävän mukaiseen ja vuosille 2016-2021 suunniteltuun visioon ja strategiaan. Vahvan perustoimintamme lisäksi strategi-

sia tavoitteita edistetään ensi vuonna mm. seuraavilla toimenpiteillä:

1) Järjestetään Lumiukko-haaste Suomen Ladun 80-vuotisjuhlan kunniaksi sekä Nuku yö ulkona -haaste jokamiehenoikeuksien esille tuomiseksi.

2) Aktivoidaan suomalaisia perheitä liikkumaan järjestämällä tapahtumia perheliikuntateemalla Unelmien liikuntapäivänä 10.5.

3) Vahvistetaan paikallisten yhdistysten osaamista vaikuttaa alueensa ulkoiluun liittyviin olosuhteisiin ja palveluihin kahdeksalla Vaikuta! -illalla.

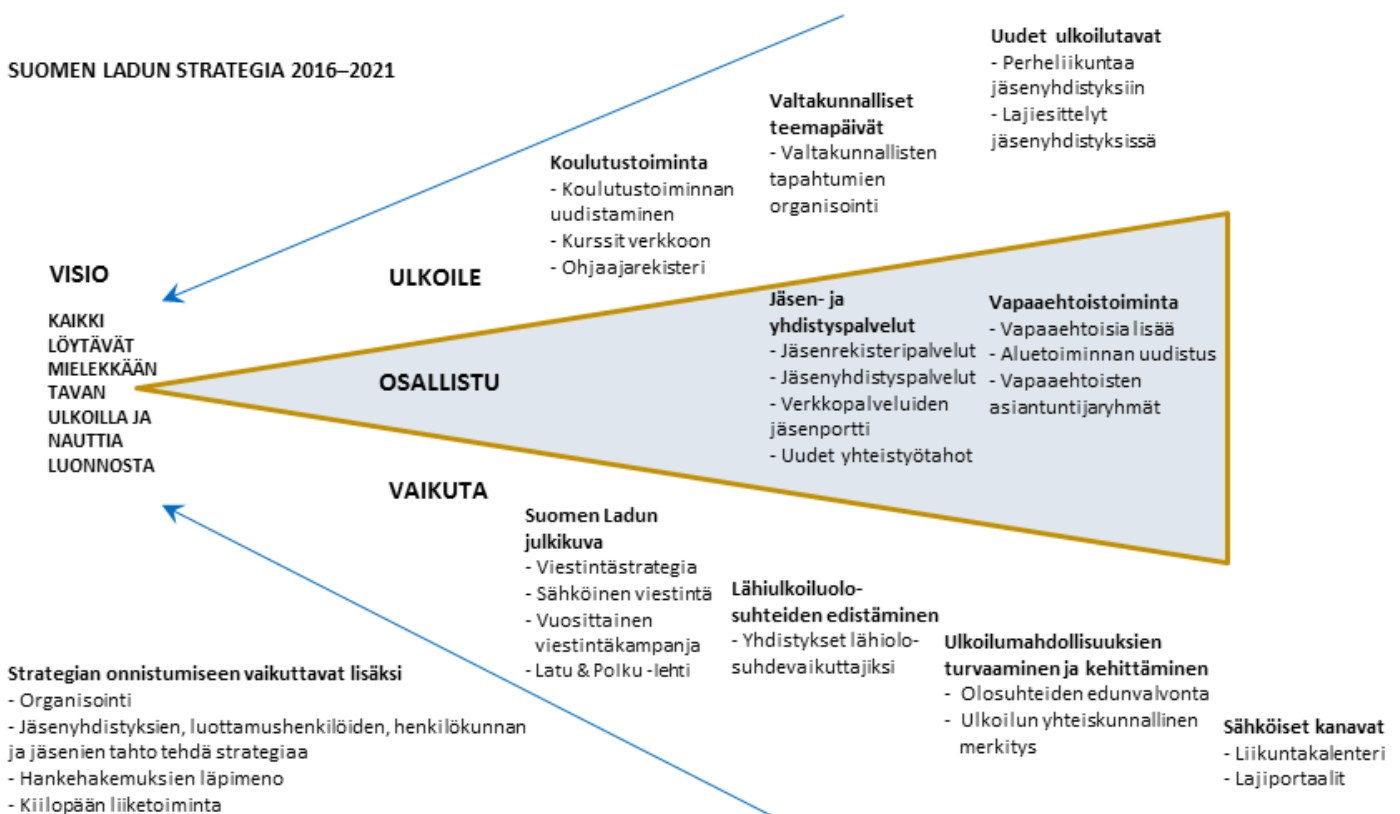
4) Käynnistetään yhteistyö Sydänliiton ja sen sydänyhdistysten kanssa.

5) Vahvistetaan vapaaehtoistoimintaa aloittamalla jäsenyhdistyksille räätälöity koulutus vapaaehtoistoiminnan kehittämistä ja johtamisesta.

6) Kerätään eri toimintamuotojen ohjaajat yhteiseen ohjaajarekisteriin.

7) Käynnistetään jäsenille suunnattu verkkopalvelu, jonka kautta jäsenet voivat lukea Latu&Polku -lehteä ja sen arkistoa.

SUOMEN LADUN STRATEGIA 2016–2021

3. ULKOILE

Aikuisten, lasten ja perheiden liikuntatoiminta, niiden koordinaointi, kehittäminen ja koulutus tapahtuvat Ulkoile-tiimissä. Eniten resursseja käytetään avainlajeihin, joita ovat retkeily, hiihto, talviuinti ja maastopyöräily. Uusista lajeista panostetaan tällä hetkellä erityisesti polkujuoksuun, frisbeegolfin ja rullahiihtoon. Lastentoiminnan laaja koulutustarjonta palvelee niin jäsenyhdistysten vapaaehtoisia kuin varhaiskasvatuksen ammattilaisia. Perheliikunta on yksi järjestön strategisista valinnoista ja jalkautuu liki kaikkeen toimintaan.

3.1. Koulutus

Koulutus on yksi Suomen Ladun strategisista painopisteistä. Koulutukset siirretään mahdollisuuksien mukaan myös verkossa opiskeltaviksi ja julkinen ohjaajarekisteri perustetaan. Kolmanneksi pyritään parantamaan koulutusten vaikuttavuutta, jotta koulutustoiminta vastaisi entistä paremmin jäsenyhdistysten tarpeisiin ja johtaisi ihmisten liikkumisen lisääntymiseen sekä ohjatuksi Suomen Ladun jäsenyhdistyksissä että omalla ajalla.

Tavoitteena on vuoden aikana

- perehdyttää työntekijöitä ja kouluttajia verkkopedagogiikkaan
- käynnistää vähintään viiden kurssin siirtäminen verkkoon ja julkaista niistä vähintään kaksi
- rakentaa julkiseen ohjaajarekisteriimme innostavaa sisältöä ja tukimateriaalia sekä kasvattaa ohjaajien määrää rekisterissä
- Laatia suunnitelma, jolla parannetaan koulutusten vaikuttavuutta.

Koulutusuudistuksesta kertyy 51 000 euroa kuluja, sisältäen palikatun henkilökunnan työpanoksen. Muut koulutuksen kulut jakautuvat budjetissa eri toimintamuodoille.

3.2. Aikuisliikunnan edistäminen

Suomen Ladulla on neljä avainlajia: retkeily, hiihto, talviuinti ja maastopyöräily. Järjestö keskittyy näiden lajien edistämisen ja koulutustyöhön. Järjestö on avainlajiensa valtakunnallinen asiantuntija, ja se viestii niistä monipuolisesti verkkosivuillaan. Avainlajeihin koulutetaan ohjaajia ja lajeja esitellään jäsenistöille sekä suurelle yleisölle.

Avainlajien lisäksi Suomen Latu panostaa myös uusien massoja liikuttavien lajien kehittämiseen. Tavoitteena on luoda toimintaedellytyksiä ja -tapoja yhdistysten käyttöön. Tällä monipuolistetaan yhdistysten toimintaa ja tarjotaan ihmisille uusia mielekkäitä ulkoilumahdollisuuksia.

Jäsenyhdistykset tarjoavat ohjattua aikuisliikuntaa yhteensä yli 20 eri toimintamuodossa. Järjestön roolina on etsiä osaamista kentältä ja koordinoita lajien toimintoja jäsenyhdistysten ja muiden tahojen kanssa.

Strategian mukaisesti myös tulevana vuonna on tavoitteena kehittää edelleen olemassa olevia lajeja sekä etsiä uusia jäsenyhdistysten toimintaan sopivia liikunnan muotoja. Esimerkiksi uudet pelilliset liikkumismuodot, joissa hyödynnetään nykyaikaista tekniikkaa, todennäköisesti lisääntyvät tulevaisuudessa. Tarvittaessa voidaan hakea hanketukea uusien toimintojen edistämiseksi ja tukea avustuksin yhdistyksiä, jotka lähtevät kokeilemaan jotain uutta liikuntamuotoa.

Kurssin nimi	Kurssien määrä	Osallistujien määrä
Lumikenkäilyn ohjaajakurssi	2	20
Hiihdon ohjaajakurssi	1	12
Frisbeegolfin ohjaajakurssi	2	30
Retkeilyn ohjaajakurssi	2	24
Opaskurssi, kesäosa	1	20
Polkujuoksu tutuksi (kiertue)	15	200
Polkujuoksun ohjaajakurssi	5	60
Maastopyöräily tutuksi (kiertue)	15	200
MTB-alkeisohjaajakurssi	2	30
Rullahiihto tutuksi (kiertue)	20	300
Vartin Vinkit -ohjaajakoulutus	5	40

Kunnossa Kaiken Ikää -ohjelman hanketukeen on lisätty kriteeriksi luontoliikkuminen. Suomen Latu laatii ohjeet ja auttaa halukkaita ja pyydettyjä yhdistyksiä hakemaan tukea hiihdon, frisbeegolfin ja retkeilyn sisällöissä.

Lajien kiertueille pyritään löytämään niin toiminnallisia kuin taloudellisia kumppaneita.

Suomen Latu järjestää monipuolista koulutusta jäsenyhdistysten aikuisliikunnan tukemiseksi. Aikuisliikunnan ohjaajakoulutukset ovat jäsenyhdistysten toimintaan sitoutuneille osallistujille maksuttomia. Vuoden aikana järjestetään yhteistyössä jäsenyhdistysten kanssa Laji tutuksi -kursseja maastopyöräilyssä, polkujuoksussa ja rullahiihdossa. Suomen Ladun kouluttajille järjestetään tapaaminen marraskuussa, ja sähköistä yhteydenpitoa vahvistetaan. Kouluttajat otetaan myös entistä vahvemmin mukaan Suomen Ladun strategian mukaisiin koulutuksiin liittyvien toimenpiteiden toteutukseen. Työ käynnistyy jo kouluttajataapaamisessa marraskuussa 2017.

Aikuisliikunnasta kertyy yhteensä 80 000 euroa tuottoja ja 554 000 euroa kuluja. Resurssien jakautuminen eri lajeille on esitelty seuraavissa kappaleissa.

3.2.1. Vaellus ja retkeily

Suomen Latu toimii retkeilyn asiantuntijana ja kattojärjestönä. Tavoitteena on edistää retkeilyä eri muodoissa ja parantaa lajin olosuhteita. Suomen Latu jäsenyhdistyksineen on tärkein retkien ja vaellusten järjestäjä Suomessa.

Elokuussa toteutetaan erillinen retkeilykiertue yhdessä jäsenyhdistysten kanssa. Kiertue huipentuu kolmanteen Nuku yö ulkona

-tapahtumaan, joka toteutetaan 8.9. Kiertueen tarkoituksena on esitellä Nuku yö ulkona -tapahtumaa, jokamiehenoikeuksia, paikallisten yhdistysten toimintaa, retkeilyvarusteita, paikallisia retkikohteita ja monipuolisesti retkeilyä. Kiertueen tapahtuma toteutetaan kymmenellä paikkakunnalla ja tavoitteena on saada tapahtumiin yhteensä 5 000 osallistujaa.

Aloitetaan "Kaikki retkeilystä" -sivuston suunnittelu ja tekninen toteutus. Tavoitteena on julkaista sivusto keväällä 2019.

Opaskurssin kesäosa järjestetään Kiilopäällä ja Urho Kekkosen kansallispuistossa. Suomen Ladun oppaiden täydennyskoulutusta järjestetään yhteistyössä Latuneuvojary:n kanssa. Toteutetaan kaksi lähiretkeilyn ohjaajakoulutusta Teijossa ja Syötteellä.

Latu&Polku -lehti julkaisee runsaasti retkeilyyn liittyviä artikkeleita ja tukee näin jäsenten retkeilyharastusta. Suomen Ladun uudistuneille nettisivuille ja Latu&Polku -blogiin tuotetaan retkeilyaiheista sisältöä.

Retkeilytyöryhmä jatkaa toimintaansa keskittyen erityisesti retkeilyn koulutuksen kehittämiseen.

Vaellus- ja retkeilytoiminnasta kertyy 17 000 euroa tuottoja ja 81 000 euroa kuluja.

3.2.2. Hiihto

Hiihto on yksi Suomen Ladun perinteisimmistä lajeista. Lukuisat jäsenyhdistykset tarjoavat tekniikkaopastusta, hiihtoretkiä ja voitelukursseja paikkakunnillaan. Jäsenyhdistysten ylläpitämät majat, laavut ja tulentekopaikat muodostavat kattavan taukopaikkaverkoston talviliiikkujille.

5-8 paikkakunnalla järjestetään Vartin Vinkit -hiihtotapahtuma yhteistyössä jäsenyhdistysten kanssa. Suomen Latu hoitaa valtakunnallisen ja paikallisen markkinoinnin sekä vastaa tapahtumiin hankittavista lainattavista välineistä. Paikallinen yhdistys vastaa käytännön järjestelyistä ja ohjaajista, jotka Suomen Latu kouluttaa. Tavoitteena on saada tapahtumiin yhteensä 1 500 hiihtäjää.

Suomen Ladun Hiihtoniilot on edistämiskampanja, jossa Hiihtoniiloiksi pukeutuneet vapaaehtoiset opastavat suomalaisia ja somelaisia hiihdon ihmeelliseen maailmaan. Kampanja jatkuu laduilla ja sosiaalisessa mediassa. Talven aikana Hiihtoniilot keskittyvät Vartin Vinkit -hiihtotapahtumiin.

Messilässä järjestetään hiihdon ohjaajakoulutus. Koulutukseen valmistava verkkokoulutus tuotetaan ja pilotoidaan ohjaajakoulutuksen yhteydessä.

"Kaikki hiihdosta" -sivusto toimii kaikkien suomalaisten väylänä tutustua hiihtoon monipuolisesti.

Suomen Latu julkaisee vuosittaisen laturetkikalenterin verkossa ja Latu&Polku -lehdessä.

Suomen Ladun yhteistyökumppanina suksissa toimii Karhu ja sauvoissa sekä voiteissa Startex.

Suomen Latu edistää maastohiihtoa myös Suomen Latu Paloheinässä (ks. kpl 3.2.7.) ja Suomen Latu Kiilopäällä (ks. kpl 6.5.).

Hiihtotoiminnasta kertyy 3 000 euroa tuottoja ja 57 000 euroa kuluja.

3.2.3. Talviuinti

Suomen Latu toimii talviuinnin asian tuntijana ja edistää lajia suomalaisena terveysliikuntamuotona.

Talviuinnin verkkokurssi jatkuu, mutta opetuslusta vaihdetaan toiminnoiltaan monipuolisemmaksi ja verkkokurssin sisältöä kehitetään. Yhdistyksille tarjotaan rantapelastajan alkeiskursseja.

Tiedotetaan nettisivuilta löytyvistä ohjeista talviuintipaikan rakentamiseen liittyen sekä hyvistä käytännöistä.

Talviuinnin SM-kilpailut järjestetään Ähtärissä 9.-11.2. Edellisenä vuonna kokeillut uudet lajit, 25 metrin vapaauinti sekä 50 metrin rintauinti, ovat mukana ohjelmassa. Tavoitteena on saada paikalle vähintään 1 000 uimaria. Kilpailujen järjestäjällä on käytettävissään Suomen Ladun hankkima varustepaketti sekä nettisivut.

Valtakunnalliset talviuintikauden avajaiset järjestetään 13.-14.10. Päivien aikana perehdytetään ensikeräisiä talviuinnin saloihin. Samaan aikaan ilmestyy Talviuimari-tiedotelehti, joka postitetaan jäsenyhdistyksille.

Suomen Ladun talviuintityöryhmä koordinoi talviuintitoimintaa. Työryhmän jäsenet vierailevat talviuintipaikoilla ja opastavat yhdistyksiä uintipaikkojen turvallisuusasioissa. He ylläpitävät myös talviuinnin Facebook-sivuja. Työryhmä valitsee myös Talviuinnin SM-kilpailujen järjestäjän ja nimeää Vuoden talviuintipaikan.

Talviuintitoiminnasta kertyy 12 000 euroa tuottoja ja 58 000 euroa kuluja.

3.2.4. Maastopyöräily

Maastopyöräilyn suosio kuntoilu- ja retkeilylajina on edelleen kasvanut. Lähiliikuntana maastopyöräily sopii

säännölliseksi ulkoiluharrastukseksi ja toisaalta se on yhä kasvava tapa retkeillä ja matkailla luontokohteissa.

Suomen Latu jäsenyhdistyksineen toimii edelläkävijänä edistämällä maastopyöräilyä matalan kynnyksen ulkoilulajina ja luontoliikuntana. Jäsenyhdistysten ja Suomen Ladun maastopyöräilytoimintaa varten koulutetaan maastopyöräilyn alkeisohjaajia ja pyöräilyohjaajia yhteistyössä Suomen Pyöräilyohjaajat ry:n kanssa. Ohjaajia ja yhdistyksiä tuetaan jäsenyhdistysten toiminnassa pyöräilyn vakiinnuttamiseksi. Viestinnässä pyöräilyä pidetään esillä jokaiselle sopivana ja iloisena tapana liikkua sekä nauttia ulkoilusta ja luonnosta.

Huhti-kesäkuussa ja elokuussa järjestetään Tutustu maastopyöräilyyn -kiertue yhteistyössä maastopyöräilyn erikoisliike RTech:n kanssa. Kiertueella uudet harrastajat pääsevät lajin pariin ja Suomen Latu

saa laajaa näkyvyyttä maastopyöräilyn aktiivisena toimijana. Kiertueen väliaikoina jäsenyhdistykset voivat lainata maastopyöriä järjestääkseen omatoimisia alkeiskursseja tai muita tapahtumia.

Suomen Latu tunnetaan maastopyöräilyn olosuhteiden asiantuntijana. Maastopyöräilyreittien tuottamista edistetään neuvomalla mm. kuntia ja muita reittitoimijoita. Lajia ja reittien tuottamista esitellään tapahtumissa sekä kohdennetusti eri sidosryhmille. Valtakunnallisen ja paikallisen viestinnän kautta tuodaan esiin lajin reittitarvetta ja reittien monikäyttöä sekä nostetaan esiin toteutettuja uusia reittejä. Harrastajien hyviä toimintatapoja ja lajietikettiä vahvistetaan median kautta Suomen Ladun ja jäsenyhdistysten ohjatuissa maastopyöräilytapahtumissa.

Suomen Latu edistää maastopyöräilyä myös Suomen Latu Paloheinässä (ks. kpl 3.2.7.) ja Suomen Latu Kiilopäällä (ks. kpl 6.5.).

Maastopyöräilytoiminnasta kertyy 16 000 euroa tuottoja ja 94 000 euroa kuluja.

3.2.5. Kehitettävät lajit

Polkujuoksu

Polkujuoksu on yksi uusista ulkoilulajeista, joka on jalkautunut Suomen Ladun jäsenyhdistyksiin. Vuonna 2018 jatketaan ohjaajien kouluttamista. Koulutetut ohjaajat perustavat uusia polkujuoksuryhmii ympäri Suomea. Ohjaajia kannustetaan vapaaehtoistyöhön varustepaketilla ja valmiilla materiaalilla.

Polkujuoksu tutuksi -kiertue tuo lajin uusille paikkakunnille. Kiertueen kurssilla syvennytään tarkemmin lajin saloihin.

Polkujuoksu-ryhmän tehtävänä on jalkauttaa laji jäsenyhdistyksiin, kehittää koulutusjärjestelmää, ideoida Kiilopään polkujuoksu-toimintaa sekä edistää polkujuoksureittien saatavuutta. Tavoitteena on saada 30 jäsenyhdistystä järjestämään polkujuoksu omalla paikkakunnallaan.

Suomen Latu Kiilopäällä järjestetään polkujuoksuviikko. Suomen Latu on mukana myös Helsinki City Trail -tapahtumassa.

Polkujuoksu-toiminnasta kertyy 19 000 euroa tuottoja ja 60 000 euroa kuluja.

Frisbeegolf

Frisbeegolf on voimakkaassa kasvussa oleva ulkoilulaji, jota harrastetaan yli 40 jäsenyhdistyksessä.

Suomen Ladun tuella on kahtena viime vuotena rakennettu yhteensä 14 uutta rataa jäsenyhdistysten toimesta. Vuonna 2018 tullaan tekemään nykyisten kenttien laatu- ja kehittämiskartoitus ja aloitetaan toimenpiteet kartoituksen pohjalta. Tavoitteena on parantaa nykyiset kentät paremmin harrastajia palveleviksi ja toimivammiksi. Lisäksi laaditaan toimintamalleja, jotta yhdistykset voivat paremmin hyödyntää omia sekä paikkakunnan muita ratoja.

Yhteistyössä Suomen Frisbeegolfliiton kanssa toteutetaan kaksi Suomen Ladun omaa frisbeegolfin ohjaajakoulutusta Lohjalla ja Kotkassa. Yhdistysten tarpeen mukaan toteutetaan myös Frisbeegolf tutuksi -tilaisuuksia.

Suomen Ladun jäsenille tarkoitettu mestaruuskilpailu toteutetaan 10.-12.8. Kotkassa.

Suomen Latu Kiilopäällä ylläpidetään ja kehitetään syksyllä 2017 laajennettua 18-väyläistä rataa.

Frisbeegolf-toiminnasta kertyy 3 000 euroa tuottoja ja 51 000 euroa kuluja.

Rullahiihto

Suomen Latu esittelee jäsenyhdistyksilleen rullahiihdon uutena mahdollisena toimintamuotona. Seuraavien kolmen vuoden aikana tarkoituksena on saada vähintään 20 yhdistystä järjestämään sulan maan aikaan säännöllistä rullahiihtotoimintaa omalla paikkakunnallaan.

Tavoitteen saavuttamiseksi Suomen Latu järjestää rullahiihto tutuksi -kiertueen noin 20 paikkakunnalla. Kiertueen nimi on Suomen Ladun Marwe-rullahiihtokiertue. Suomen Latu selvittää myös mahdollisuutta vuokrata rullasuksia ja siihen liitty-

viä varusteita pääkaupunkiseudulla kesällä 2018.

Rullahiihtotoiminnasta kertyy 8 000 euroa tuottoja ja 18 000 euroa kuluja.

3.2.6. Muut lajit

Geokätköily

Suomen Latu edistää geokätköilyä Suomessa kaikille sopivana matalan kynnyksen ulkoilumuotona. Monissa jäsenyhdistyksissä harrastetaan geokätköilyä ja järjestetään kätköilytapahtumia. Jäsenyhdistyksille järjestetään geokätköily tutuksi -koulutuksia sekä geokätköilyn ohjaajakoulutusta tarpeen mukaan.

Haapajärven suurtapahtuman järjestelyissä tehdään yhteistyötä alueen jäsenyhdistysten kanssa. Perustetaan työryhmä valmistelemaan kesällä 2019 järjestettävää Midnight Sun Geocaching -megaeventtiä Kiilopäälle.

Huhtikuussa aktivoidaan jäsenyhdistyksiä järjestämään siivoustaapahtumia eli CITO-eventtejä eri puolilla maata maailmanlaajuisella CITO-viikolla.

Jäsenyhdistysten ja kouluttajien kanssa yhteistyössä julkaistaan jokamiehenoikeuksiin liittyvä kätkösarja.

Suomen Latu tekee tiivistä yhteistyötä Garmin Nordic Finland Oy:n sekä geocache.fi-sivuston ja Kiven alla Oy:n kanssa.

Pyöräily

Pyöräily on lähes jokaiselle sopivaa hyötyliikuntaa, kuntoilua ja retkeilyä ja se onkin suomalaisten suosituimpia liikuntalajeja. Suomen Latu aktivoi yhdistyksiä järjestämään paikallista pyöräilytoimintaa. Kan-

salaisia kannustetaan käyttämään pyörää arkiliikunnassa ympäristöystävällisenä kulkumuotona. Yhdistykset järjestävät viikkolenkkejä ja pidempiä päiväretkiä ja myös useampipäiväisiä pyöräretkiä kotija ulkomailla.

Sauvakävely ja kävely

Suomen Latu edistää lajia tarjoamalla sauvakävelykoulutusta ja materiaaleja. Lisäksi monet jäsenyhdistykset vetävät säännöllisesti toimivia paikallisia sauvakävelyryhmiä. Suomen Ladun välineyhteistyökumppani sauvakävelyssä on Startex. Koulutusyhteistyötä jatketaan ja kehitetään eri järjestöjen ja oppilaitosten kanssa etenkin ohjaajakurssin osalta. Yhteistyötä lajin edistämiseksi tehdään International Council Of Nordic Walking -yhdistyksen kanssa.

Melonta

Suomen Latu alkaa keräämään yhdistysten hyviä melontakäytäntöjä ja jakamaan niitä. Jäsenyhdistysten melonnasta vastaaville Suomen Latu järjestää yhteistyössä Suomen melonta- ja soutuliiton kanssa kaksi EPP2-tasokurssia testeineen. Lisäksi yhdistyksille markkinoidaan muitakin liiton verkkosivuilla olevia koulutuksia. Myös avokanoottimelontaan tarjotaan koulutusta. Perhemelontaa pilotoidaan muuttaman yhdistyksen kanssa.

34. Suomi Meloo -kanoottiviesti melotaan 9.-15.6. Kuopiosta Imatralle. Järjestäjänä on Suomi Meloo -organisaatio. 37. Erämelonnan SM-kilpailut pidetään Lappeenrannassa 26.-27.5. Järjestäjänä toimii Saimaan Latu.

Lumikenkäily

Lumikenkäilyä harrastetaan noin 50 jäsenyhdistyksessä. Suomen Latu toimii lajin kattojärjestönä ja edistää lajia yhteistyössä Suomen Lumikenkäilijät ry:n kanssa. Lisäksi jäsenyhdistykset järjestävät lumikenkäretkiä omilla paikkakunnillaan.

Lumikenkäilyn ohjaajakoulutuksessa jatketaan yhteistyötä erä- ja luonto-opas- sekä liikunnan ohjaajakoulutuksia järjestävien oppilaitosten kanssa. Osa ohjaajakurssista suoritetaan jatkossa verkko-opintoina.

Lumikenkien vuokraus ja ohjattu lumikenkäily jatkuu Suomen Ladun toimintakeskuksissa. Geokätköpolut tukevat lajin toimintaa Suomen Latu Kiilopäällä.

Retki- ja matkaluistelu

Suomen Ladun jäsenyhdistys Suomen Retkiluistelijat ry järjestää ohjattuja retkiä marraskuun alusta maaliskuun loppupuolelle. Retket on tarkoitettu yhdistyksen tulokaskurssin käyneille jäsenille. Suomen Latu tekee Retkiluistelijoiden kanssa yhteistyötä lajin levittämiseksi uusille paikkakunnille.

Avovesiuinti

Suomen Latu kannustaa ihmisiä uimaan luonnonvesissä ympäri vuoden. 1.6.–31.8. järjestetään valtakunnallinen kesäuintihaaste, jossa kaikki suomalaiset haastetaan käymään luonnonvesissä uimassa tai pulahdamassa. Uuden kesäuintihaaste-sovelluksen kehittämiseen haetaan ulkopuolista rahoitusta.

Suomen Latu tekee yhteistyötä avovesiuintia edistävien tahojen kanssa ja tarjoaa Suomen Uimaopetus- ja hengenpelastusliiton

ja Uimaliiton Altaasta avoveteen -hankkeen kursseja jäsenyhdistyksilleen.

Ikiliikkujat

Suomen Latu myöntää jäsenyhdistyksilleen avustuksia ikäihmisten liikuttamiseen tähtääviin hankkeisiin. Avustuksen voi saada yhdistys, joka käynnistää ikäihmisille suunnattua liikunnallista latutoimintaa, kuten laatii ikäihmisille tarkoitettun esteettömän luontopolun tai muun vastaavan toiminnon palvelutalon tai vanhainkodin lähelle. Avustusta voi käyttää myös ikäihmisten parissa toimivien vapaaehtoisten kuluihin ja kiittämiseen.

Muut lajit ja toimintamuodot

Jäsenyhdistyksissä harrastetaan myös muita liikuntamuotoja kuten lentopallo, jumppa, soutu, maahanmuuttajatoiminta, sisäpelit, suunnistus, vesiliikunta, mölkky, tanssi, kyykkä ja lumenvesto. Suomen Latu tukee näitä lajeja käytettävissä olevien resurssien mukaan.

Suomen Golfliiton Puistogolf-tapahtumissa pelataan muovimailoilla ja tennispalloilla golfia puistoissa. Suomen Latu osallistuu tapahtumien markkinointiin ja jäsenyhdistyksille tarjotaan mahdollisuutta osallistua tapahtumiin yhdessä golfseurojen kanssa.

Kappaleessa 3.2.6. esitellyistä muiden aikuisliikuntalajien toiminnoista kertyy yhteensä 95 000 euroa kuluja.

3.2.7. Suomen Latu Paloheinä

Suomen Latu Paloheinä on Helsingin Paloheinässä talvisesonkeina toimiva liikuntakurssi-, välinevuokraus-, välinemyynti- ja suksienvoitelukeskus. Alue on Suomen eniten

käytetty ulkoilu paikka talvisin. Talvella järjestetään aikuisten hiihtotekniikkakursseja, lumikenkäretkiä sekä Muumien hiihtokouluja lapsille. Kurssien ja retkien osallistumiskynnystä pidetään matalana sekä hinnan että kurssiainojen suhteen, jotta mahdollisimman monen on mahdollista osallistua. Suomen Latu Paloheinä vuokraa myös fatbike-pyöriä aukioloaikoina.

Suomen Latu Paloheinä ylläpitää hiihto- ja lumikenkäpalvelua pääkaupunkiseudun peruskoululaisille sekä päiväkodeille. Koululaisten suksilainaanpalvelua markkinoidaan pääkaupunkiseudun kouluille. Palvelun tavoite on saada pääkaupunkiseudun lapset ja nuoret hiihdon pariin ja innostumaan lajista.

Paloheinän kurseista ja tapahtumista tiedotetaan sosiaalisen median kanavien kautta sekä paikallislehtien ilmaispalstoilla. Ulkoilualueen ilmoitustauluille ja latujen varsille viedään tapahtumakalenteri sekä vuokraus- ja suksihuoltohinnastot.

Kesäajalle suunnitellaan ja toteutetaan maastopyöräilyyn, rullahiihtoon ja muihin soveltuviin latulajeihin liittyvää kurssi- ja välinevuokraustoimintaa.

Suomen Latu tarjoaa kohdetta jäsenyhdistysten käyttöön esimerkiksi hiihto- ja voitelukursseja varten myös talvisesonkiaikoina sen ollessa kiinni.

Suomen Latu Paloheinä pyrkii talvikaudella taloudellisesti nollatulokseen, kesäkauden toimintaan on talousarvioon tehty 10 000 euron kuluvaraus.

3.3. Lastentoiminta

Lastentoiminnassa yhdistyy liikunta, luonnossa toimiminen ja yhdessäolo. Toiminnassa välitetään terveitä elämäntapoja sekä myönteistä asennetta liikuntaa ja luontoa kohtaan.

Suomen Ladun tarjoama laaja ohjaajakoulutus tukee niin jäsenyhdistysten vapaaehtoistoimijoita kuin varhaiskasvatuksen ammattilaisiakin. Jäsenyhdistysten osalta pääpaino on paikallisen lastentoiminnan tukemisessa ja lisäämisessä. Lastentoiminnan koulutuksiin on jäsenyhdistysten toimintaan sitoutuneille vapaaehtoisille tarjolla kaksi maksutonta paikkaa vuosittain. Kurssien sisältöjä ja materiaaleja kehitetään niin, että kurssin käyminen kannustaa toiminnan aloittamiseen ja vapaaehtoisuuteen yhdistyksessä.

Varhaiskasvatuksen ammattilaisten osalta pääpaino on tilauskurssimuotoisissa koulutuksissa sekä Metsämörri- ja Luonnossa kotonaan -toiminnassa. Vuonna 2018 lastentoiminta on esillä kahdessa isomassassa, varhaiskasvattajia kokoavassa tapahtumassa.

Suomen Ladun kouluttajille järjestetään tapaaminen marraskuussa, ja sähköistä yhteydenpitoa vahvistetaan. Kouluttajat otetaan myös entistä vahvemmin mukaan Suomen Ladun strategian mukaisiin koulutuksiin liittyvien toimenpiteiden toteutuksiin. Työ käynnistyy jo kouluttajatapaamisessa marraskuussa 2017. Kouluttajakoulutus järjestetään kolmen lastentoiminnan toimintamuodon kesken. Uusia kouluttajia koulutetaan Muumien hiihtokouluun sekä Metsämörri- ja Luonnossa kotonaan -toimintaan.

Jäsenyhdistysten lastentoimijoista koottu verkosto, Latunen, jatkaa toimintaansa ja erityisesti kehitetään verkoston aluetoimintaa. Verkostotapaaminen ja koulutuspäivä pidetään syksyllä. Yhteyttä verkoston jäseniin pidetään myös sähköisesti verkostokirjeiden ja Facebook-ryhmän välityksellä.

Lastentoiminnasta kertyy yhteensä 176 000 euroa tuottoja ja 442 000 euroa kuluja. Resurssien jakautuminen eri toimintamuodoille on esitelty seuraavissa kappaleissa.

Kurssin nimi	Kurssien määrä	Osallistujien määrä
Metsämörriohjaajan peruskurssi	50	750
Metsänuppuset ja -myttyset -teemakurssi	4	60
Metsämörri ystävineen -teemakurssi	4	60
Metsävaeltajatoiminnan ohjaajakurssi	4	60
Lastentoiminnan kouluttajakoulutus (Metsämörri, Muumien hiihtokoulu, Luonnossa kotonaan)	1	30
Muumien hiihtokoulun ohjaajakurssi	3	45
Muumien lumikenkäilykoulun ohjaajakurssi	2	30
Muumien retkeilykoulun ohjaajakurssi	4	60
Perheliikunta tutuksi	4	60
Luonnossa kotonaan -peruskurssi	6	90
Luonnossa kotonaan -täydennyskoulutus	2	30
Yhteensä	84	1275

3.3.1. Metsämörri

Metsämörri on satuhahmo, joka johdattaa lapset luontoon liikkumaan sadun ja leikin keinoin.

Metsämörritoiminnan perustana on laadukas ja laaja koulutustoiminta. Koulutuksiin osallistuvat niin varhaiskasvatuksen ammattilaiset kuin vapaaehtoispuhjalta toimivat ohjaajat. Tilauskurssitoimintaa vahvistetaan tekemällä tiiviimpää koulutusyhteistyötä 3-5 kaupungin/kunnan kanssa ja tehostamalla yhteydenpitoa kuntien varhaiskasvatukseen. Samalla kurssitoiminnalle haetaan määrällistä kasvua, jota mahdollistamaan palkataan osa-aikainen työntekijä. Toimintaan voidaan hakea ulkopuolista rahoitusta.

Metsämörriin kurssivalikoimassa ovat Metsämörriohjaajan perus- ja päivityskurssi, Metsänuupuset ja -myttyset ja Metsämörri ystävineen -teemakurssit sekä Metsävaeltajatoiminnan ohjaajakurssi. Eskarilainen mörrimetsässä -teemakurssin sisältö päivitetään ja siirretään verkkoon. Metsämörriohjaajan peruskurssin materiaali päivitetään. Uusille metsämörrikouluttajille järjestetään kouluttajakoulutus.

Toimintaa tukevaa materiaalia ylläpidetään ja kehitetään. Tietoa Metsämörriä välitetään kaikille avoimessa Metsämörri-klubissa, joka siirtyy sähköisenä uutiskirjeenä julkaistavaan muotoon. Ohjaajille tarjotaan kehittymisen väylää Meillä on Metsämörri -laatutunnuksen avulla. Laatutunnusjärjestelmää ylläpidetään yhdessä Finlands Svenska Idrott rf:n, Metsämörri-ohjaajat ry:n ja Luonnossa kotonaan ry:n kanssa.

Yhteistyö Partioaitan 365 Klubin kanssa jatkuu. Yhteistyön painopiste on Suomen Ladun vapaa-

ehtoisten toteuttama Metsävaeltajatoiminta. Suomen Luontokeskus Haltian kanssa tehdään yhteistyötä Punaisen sulan salaisuus -polkutahtuman merkeissä. Metsävaeltajatoiminnan ohjaajakurssia tarjotaan maksuttomana jäsenyhdistyksille.

Maaliskuussa, kansainvälisenä metsien päivänä, vietetään Minun puuni -päivää, jolloin lapset yhdessä ohjaajien kanssa kylvävät puun siemeniä. Tavoitteena on, että 8 000 lasta yhdistyksissä, päiväkodeissa ja kouluissa osallistuu päivään.

Metsämörriohjaajat ry:n, Finlands Svenska Idrott rf:n, Suomen Metsäyhdistyksen ja Friluftsrämjandet rf:n kanssa tehdään yhteistyötä. Verkostomaista yhteistyötä tehdään Metsän oppimispolku -ohjausryhmän, Ympäristökasvatuksen Pyöreän Pöydän ja Ilo kasvaa liikkuen -ohjelman kanssa.

Metsämörritoiminnasta kertyy yhteensä 140 000 euroa tuottoja ja 257 000 euroa kuluja.

3.3.2. Muumien ulkoilukoulut

Muumien ulkoilukoulut vievät lapset ja perheet retkeilemään lähiluontoon ympäri vuoden. Muumien ulkoilukoulut sisältää Muumien hiihto-, lumikenkäily- ja retkeilykoulun. Juhlavuoden 2017 jälkeen Muumien ulkoilukouluilla on perustoiminnan vuosi.

Muumien hiihto-, lumikenkäily- ja retkeilykoulujen ohjaajakurseja toteutetaan vuonna 2018 avoimena ja tilauskursseina. Muumien hiihtokoulun päivityskurssi sekä Retkihemulit-teemakurssi ovat saatavilla tilauskursseina. Muumien ulkoilukoulujen ohjaajan yleisosaryhdytään muokkaamaan verkkoon sopivaksi. Lisäksi järjestetään Muu-

mien hiihtokoulun kouluttajakoulutus. Toimintaa tukevaa materiaalia ylläpidetään ja kehitetään edelleen. Vuoden 2018 Suomen Ladun Ulkoilukalenterissa on Muumi-teema.

Muumitoiminnasta kertyy yhteensä 13 000 euroa tuottoja ja 55 000 euroa kuluja.

3.3.3. Luonnossa kotonaan

Luonnossa kotonaan (LK) on varhaiskasvatuksessa ja koululaisten iltapäivätoiminnassa toteutettava toimintamalli, jossa painottuu ulkoilmaelämä säällä kuin säällä, ympäri vuoden. Toiminta korostaa leikkiä, kiireetöntä yhdessäoloa ja yhdessä tekemistä.

Nykyinen Luonnossa kotonaan -toimintamalli ja sen kriteerit tulivat käyttöön vuoden 2015 alkupuolella. Pohjana mallille oli laaja toiminnan arviointi, jossa määriteltiin tavoitteet toiminnan laajenemiseen. Loppuvuodesta 2017 arvioidaan toiminnan nykytilanne ja laaditaan jatkosuunnitelma. Mahdolliset muutokset otetaan käyttöön vuoden 2018 loppuun mennessä.

LK-verkoston toimintaa ylläpidetään sähköisellä yhteydenpidolla, vuotuisella verkostotapaamisella ja koulutuksilla. Lisäksi koulutetaan uusia kouluttajia. Toimijoita perehdytetään toimintaan, toimijoiden hakemukset ja raportit käsitellään. LK ry:n kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä.

Luonnossa kotonaan -työryhmä valitaan kaudelle 2018-2019. Työryhmän päätehtävänä on vastata toimintamallin arviointiin perustuvan jatkosuunnitelman jalkauttamisesta sekä toiminnan laadun säilymisestä. LK-toimintaan voidaan hakea säätiöpohjaista lisärahoitusta.

Luonnossa kotonaan -toiminnasta kertyy yhteensä 22 000 euroa tuottoja ja 55 000 euroa kuluja.

3.3.4. Koululaiset

Jäsenyhdistysten yhteistyö koulujen kanssa on monimuotoista retkeilykummitoimintaa, luonto- ja ulkoiluinnostuksen viemistä koulujen opetustoimintaan, retkiin, liikuntapäiviin ja leirikouluihin. Jäsenyhdistysten yhteistyötä koulujen kanssa tuetaan maksuttomilla Metsävaeltajatoiminnan ohjaajakursseilla ja materiaalilla.

Suomen Ladun www-sivuilla ylläpidetään Luokasta luontoon -opettajan materiaalia, jossa on ideoita ja tukea 1.-4. -luokkalaisten opetuksen toteuttamiseen luonnossa. Suomen Latu tekee tiivistä yhteistyötä jäsenyhdistyksensä Ulko-opet ry:n kanssa mm. järjestämällä ulkona oppimisen työpajoja ja tuottamalla

uutta materiaalia. Suomen Latu on mukana Ympäristöopisto Syklin Ulkoluokka-hankkeessa.

Koululaistoiminnasta kertyy yhteensä 7 000 euroa kuluja.

3.4. Perheliikunta

Suomen Ladun toiminnassa perheliikunta on vuonna 2018 näkyvä ja läpileikkaava teema. Perhenäkökulmaa vahvistetaan perustoiminnan osalta kaikissa lajeissa ja ohjaajakoulutuksissa, olipa kyse lapsille tai aikuisille suunnatusta toiminnasta. Perheliikunnasta ja sen eri muodoista viestitään aktiivisesti ja innostavasti tavoiteltavana toimintamuotona muiden toimintojen rinnalle. Erityisesti hyödynnetään Suomen Ladun sisäisiä medioita. Laajempaa näkyvyyttä tavoitellaan myös ulkopuolisten medioiden kautta. Unelmien liikuntapäivää

10.5. vietetään jäsenyhdistyksissä perheliikuntateemalla.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa Perheliikunnan kehittämishankkeessa (2016-2019) kehitetään toimintamalleja erityisesti matalan kynnyksen ja lähiluonnossa tapahtuvaan ulkoliikuntaan. Pilottien pohjalta tuotetaan materiaalia ja ns. tuotekortteja hyödynnettäväksi yhdistysten omissa tapahtumissa ja perheiden omatoimisessa liikunnassa. Hanke on mukana Suomen Ladun valtakunnallisissa ja paikallisissa tapahtumissa, mm. Angry Birds Go Snow -tapahtumissa ja Suomen Ladun 80-vuotisjuhlan kunniaksi järjestettävässä Lumiukko-kampanjassa. Hankkeen myötä myös yhdistysten jo olemassa olevia hyviä käytäntöjä ja toimintamalleja tuodaan näkyväksi. Perheliikunta tutuksi -koulutukset toteutetaan neljällä latualueella.

Hankkeessa pilotoidaan matalan kynnyksen perhelajeina ainakin melontaa, lumenveistoa ja retkeilyä. Lisäksi jalkautetaan edelleen vuonna 2017 hankkeessa tuotettuja toimintamalleja. Näitä esitellään yhdistyksille mm. Perheliikunta tutuksi -koulutuksissa sekä jalkautumalla yhdistysten tapahtumiin. Toimintamalleista viestitään aktiivisesti sekä yhdistyksille että perheille Suomen Ladun kanavien kautta. Yhdistyksille tehdään kysely perheliikunnan toteutumisesta ja saaduista kokemuksista.

Suomen Latu toimii Olympiakomitean ylläpitämässä Liikkujan polku -verkostossa Perheliikunta-teemaryhmän toisena kuljettajana ja myös hanke on aktiivisesti mukana teemaryhmän työskentelyssä. Hankkeessa tehdään yhteistyötä Suomen Golfliiton, Keilailuliiton ja Ski Sport Finlandin Move kids up and down -hankkeen sekä muiden lajiliittojen ja järjestöjen kanssa. Yhteistyö on erityisesti viestinnällistä, perheliikunnan hyviä käytäntöjä levitetään laajalle yleisölle yli järjestörajojen.

Hanke tekee myös Sydänliiton Neuvokas perhe -ohjelman kanssa viestinnällistä yhteistyötä ja molempien jäsenyhdistyksiä kannustetaan hyödyntämään perheliikuntavinkkejä toiminnassaan. Lisäksi jäsenyhdistyksiä kannustetaan järjestämään 10.5. alueellisia yhteisiä tapahtumia. Sydänliiton jäsenyhdistysten jäsenillä on mahdollisuus osallistua Suomen Ladun hankkeen Perheliikunta tutuksi -kursseille.

Nykyinen lastentoiminnan työryhmä aloitti kolmivuotisen kautensa vuoden 2017 alussa. Työryhmän toiminnan painopisteinä ovat perheliikunta ja Latunen – lastentoimijoiden verkoston toiminnan vahvistaminen. Työryhmä edistää työskentelyssään Perheliikunnan

kehittämishankkeen tavoitteiden toteutumista ja on mukana alue-toiminnassa entistä näkyvämmiin.

Perheliikuntatoiminnasta kertyy yhteensä 50 000 euroa tuottoja ja 78 000 euroa kuluja.

3.5. Tapahtumat

Suomen Ladun organisoimat valtakunnalliset teema- ja massatapahtumat ovat yksi strategian painopisteistä. Tapahtumia toteutetaan yhdessä jäsenyhdistysten ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Teema- ja massatapahtumat mahdollistavat suurten ihmismäärien liikuttamisen sekä vahvistavat Suomen Ladun roolia monien ulkoilulajien edistäjänä. Valtakunnallisten tapahtumien järjestelyihin osallistuvien jäsenyhdistysten sekä tapahtumiin osallistuvien lukumääriä seurataan, samoin valtakunnallisten tapahtumien saamaa medianäkyvyyttä.

Tapahtumatoiminnasta kertyy yhteensä 60 000 euroa tuottoja ja 306 000 euroa kuluja. Resurssien jakautuminen eri tapahtumille on esitelty seuraavissa kappaleissa.

3.5.1. Nuku yö ulkona -haaste

Nuku yö ulkona -haaste toteutetaan 8.9. Tavoitteena on 50 jäsenyhdistysten omaa tapahtumaa eri puolilla maata. Yhdistyksille tarjotaan erilaisia toimintamalleja sekä materiaaleja tapahtumien järjestämisen tueksi. Lisäksi toteutetaan yksi valtakunnallinen metsähotelli. Metsähotellin toteuttajaksi haetaan halukas jäsenyhdistys. Koko haasteen osallistujatavoite on 100 000 osallistujaa.

Nuku yö ulkona -tapahtumasta kertyy yhteensä 15 000 euroa tuottoja ja 72 000 euroa kuluja.

3.5.2. Lumiukko-haaste: #UlkonaKuinLumiukko

Suomen Ladun 80-vuotisjuhlan kunniaksi toteutetaan Lumiukko-haaste, jonka tavoitteena on innostaa suomalaisia liikkumaan yhdessä ulkona lumiukkoja tehden. Kampanja käynnistyy tammikuun lopussa Suomen Ladun syntymäpäivänä tempauksella, jossa rakennetaan 80 lumiukkoa kahdeksalle latualueelle. Kampanjastartista lähtien lumiukot ovat näkyvästi mukana kaikissa Suomen Ladun tapahtumissa talven aikana (esim. Angry Birds Go Snow ja hiihtokiertue). Lisäksi jäsenyhdistyksille tuotetaan tukimateriaalia ja tarjotaan koulutusta #UlkonaKuinLumiukko-tapahtumien toteuttamista ja viestintää varten.

Osana kampanjaa haastetaan koulut ja päiväkodit #UlkonaKuinLumiukko-kuvakisaan. Haasteen myötä kouluja ja päiväkoteja kannustetaan järjestämään tapahtumapäivä lumiukko-teemalla. Tueksi tarjotaan materiaalia ja ideapaketti tapahtuman toteuttamiseen. Kisaan osallistuvat koulut ja päiväkodit lähettävät kuvia parhaista ukoista Suomen Ladulle ja yleisö saa äänestää niistä parhaat. Kisan voittajat saavat merkittävät palkinnot ja lisäksi viikoittain palkitaan parhaita kuvia pienemmillä palkinnoilla.

Kolmantena osana kampanjaa on yleinen sosiaalisen median haastekampanja, jossa kannustetaan kaikkia rakentamaan lumiukkoja ja julkaisemaan niistä kuvia sosiaalisessa mediassa. Haasteen viestinnällinen tavoite on korostaa yhdessä ulkoilun helppoutta ja perheliikuntaa osana Suomen Ladun toimintaa valtakunnallisesti ja paikallisesti. Kampanja-aika on 28.1.-11.3.

Haasteen toteuttamiseen haetaan avustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Lumiukkohaasteesta kertyy yhteensä 22 000 euroa tuottoja ja 41 000 euroa kuluja.

3.5.3. Angry Birds Go Snow -tapahtumakiertue

Yhteistyössä jäsenyhdistysten kanssa järjestetään kuusi perheille suunnattua talviliikuntatapahtumaa ympäri Suomen. Kaikille tapahtumille yhteiset toimintapisteet ovat hiihto, lumikenkäily, ritsat ja lumiukkojen rakentaminen. Tapahtuman toteutuksesta vastaa paikallinen jäsenyhdistys, jota Suomen Ladun tarjoama materiaali ja viestintä tukevat. Tapahtumakiertueen tavoite on 10 000 osallistujaa ja tapahtumien laatuun panostetaan tiiviillä yhteydenpidolla Suomen Ladun ja paikallisten järjestäjien välillä. Tapahtumien osalta tehdään yhteistyötä Rovio Entertainment Ltd:n kanssa.

Angry birds go snow -tapahtumista kertyy yhteensä 11 000 euroa kuluja.

3.5.4. Tapahtumamarkkinointi

Suomen Latu toteuttaa laajaa ja monikanavaista tapahtumamarkkinointia, johon kuuluu erilaisten markkinointimateriaalien suunnittelu- ja taittotöitä sekä aktiivista viestintää Suomen Ladun eri medioissa, sosiaalisessa mediassa ja verkossa.

Yhdistyksille tuotetaan helppokäyttöistä jäsenhankintamateriaalia käytettäväksi yhdistyksen omissa tapahtumissa, messuilla tai retkillä. Lisäksi yhdistyksille tuotetaan tapahtumiin materiaalia, joka mahdollistaa Suomen Ladun toiminnan esittelemisen yhtenäisen ilmeen kautta.

Tärkeimmät tapahtumat markkinointiviestinnän näkökulmasta ovat Lumiukko- ja Nuku yö ulkona -haasteet, Suomen Ladun juhlavuoden tapahtumat sekä lajikiertueet.

Tapahtumamarkkinoinnista kertyy yhteensä 17 000 euroa kuluja.

3.5.5. Valtakunnalliset tapahtumat

- Lumiukkokampanja 28.1.-11.3.
- Talviuinnin SM-kilpailut 9.-11.2. Ähtäri
- Suomen Ladun Vartin Vinkit -hiihtokiertue helmi-maaliskuussa
- Lumenveston SM-kilpailut, avoimna
- Suomen Latu 80 v. 27.4.-1.5. Kiilopää
- Unelmien Liikuntapäivä 10.5.
- Erämelonnan SM-kilpailut 26.-27.5. Lappeenranta
- Suomen Ladun retkeily tutuksi -kiertue elokuva
- Suomen Ladun Frisbeegolf-mestaruuskisat 10.-12.8. Kotka
- Nuku yö ulkona -haaste 8.9.
- Suomen Ladun syyskokous 20.-21.10. Espoo
- Kiilopäähiihto 30.11.

4. OSALLISTU

Suomen Latu on noin kahdensadan jäsenyhdistyksen järjestö. Järjestön tehtävänä on palvella jäsenyhdistyksiään monin eri tavoin. Tukitoimia ovat mm. jäsenrekisteripalvelu, yhdistyksille tarjottavat sähköiset järjestelmät, tapahtumien järjestämisessä auttaminen, järjestökoulutukset, aluetoiminnan tuki sekä henkilökunnan tarjoama neuvonta ja tuki. Järjestö tuottaa myös jäsenetuja yhdistysten jäsenille sekä auttaa yhdistyksiä jäsenhankinnassa monin eri tavoin. Näistä palveluista vastaa Suomen Ladun toimiston Osallistu-tiimi.

Tällä strategiakaudella erityisiä painopisteitä järjestötoiminnassa ovat vapaaehtoistoiminnan ja aluetoiminnan kehittäminen, erilaisten sähköisten kanavien hyödyntäminen ja jäsenrekisteripalvelujen tarjoaminen jäsenyhdistyksille. Sähköisesti tarjottavia kanavia ovat mm. tapahtumakalenteri, vain jäsenille suunnatut palvelut (ns. jäsenportti) sekä lajiportaalit. Jatkossa seurataan myös entistä tarkemmin yhdistyksille tarjottujen palvelujen laatua ja asiakastytyväisyyttä.

Järjestötoiminnasta kertyy yhteensä 1 131 000 euroa tuottoja ja 691 000 euroa kuluja. Resurssien jakautuminen eri tapahtumille on esitelty seuraavissa kappaleissa.

4.1. Jäsenrekisteripalvelu

Jäsenrekisteri Ankkurissa Suomen Ladun toimistolla hoidetaan keskitetysti jäsenmaksujen laskutus, maksumuistutukset ja tilitykset yhdistyksille.

Kaikki yhdistykset pyritään saamaan keskitetyn jäsenmaksulaskutuksen
16

piiriin. Jäsenyhdistysten nimeämät käyttäjät voivat tarkastella yhdistyksen jäsenten tietoja ja tehdä erilaisia jäsenlistauksia tai tulostaa mm. osoitetarroja. Muutokset jäsenyyksiin ja jäsenten yhteystietoihin tehdään Suomen Ladun toimistolla.

Ankkurin käyttäjiä koulutetaan tarvittaessa kevätkokouksen yhteydessä sekä vertaiskoulutuksena, jossa vapaaehtoinen Ankkurin yhdistyskäyttäjä kouluttaa alueellisesti Ankkurin käyttäjiä.

Jäsenten yhteystietoja kerätään sähköisen jäsenpalvelun kautta ja jatketaan e-jäsenkortin toimitustapojen selvittämistä.

Jäsenrekisteripalveluista kertyy yhteensä 83 000 euroa kuluja.

4.2. Sähköiset palvelut jäsenyhdistyksille

Yhdistyspalvelut on uusi verkkopalvelu yhdistysten luottamushenkilöille. Se korvaa vanhan Ketju-palvelun ja on osa Suomen Ladun palvelumuutosta, jossa yhdistyksiä palvellaan selkeämmin yhden brändin kautta. Yhdistyspalvelun alla toimii myös uusi tapahtumakalenteri. Monet sivuston osioista edellyttävät kirjautumista, mutta tiedotteet, uutiset ja Liikuttaja-lehti ovat kaikkien netin käyttäjien luettavissa. Uuden yhdistyspalvelun käyttöönotto ja koulutus on yksi Osallistu-tiimin päätehtävistä vuonna 2018. Sivuston käyttöä koulutetaan järjestön kokouksissa sekä latualueilla ja lisäksi tuetaan käyttäjiä henkilökohtaisesti.

Suomen Latu tuottaa jatkossa entistä enemmän sisältöjä jäsenilleen myös sähköisesti. Suomen Ladun

nettisivuilla on osio, johon kirjautumalla jäsenet pääsevät käsiksi sisältöihin. Alkuvaiheessa tämän ”jäsenportin” takana on mm. Latu&Polku-lehden sähköinen arkisto ja vuoden 2018 aikana jäsenporttiin tuotetaan myös reaaliaikainen Latu&Polku-verkkolehti jäsenten luettavaksi.

4.3. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen

Vapaaehtoistoiminta on yksi Suomen Ladun yhdeksästä strategian painopisteestä. Vapaaehtoistoiminta on murroksessa. Ihmisten halu tehdä vapaaehtoistyötä ei ole vähentynyt, mutta pitkäkestoinen sitoutuminen on muuttunut lyhytkestoisempaan työhön. Vapaaehtoistyön organisoinnissa entistä tärkeämpää on tehtävien parempi määrittely, perehdyttäminen ja kannustaminen sekä vapaaehtoistoiminnan kehittäminen kokonaisuutena.

Vapaaehtoistoiminnan työryhmä työstää jäsenyhdistysten käyttöön mallia vapaaehtoistyön järjestämisestä jäsenyhdistyksissä. Lisäksi kehitetään koulutus, jolla keskeisten luottamushenkilöiden osaamista vapaaehtoistoiminnassa lisätään. Koulutus järjestetään ensimmäisen kerran keväällä ja siihen otetaan mukaan 10-15 jäsenyhdistystä hakumenettelyllä.

Suomen Ladun omaa vapaaehtoistoimintaa edistetään strategian mukaisesti myös työryhmätoiminnalla. Järjestöllä on vuonna 2018 työryhmä kaikissa avainlajeissa sekä lisäksi kuusi muuta työryhmää, joissa työryhmiin valitut vapaaehtoiset edistävät Suomen Ladun tavoitteita.

Yksi osa vapaaehtoistoimintaa on vapaaehtoisten kiittäminen ja

palkitseminen. Kevätkokouksessa otetaan käyttöön järjestön uudet huomionosoitukset vapaaehtois-työssä ansioituneille.

Vapaaehtoistoiminnan monista eri rooleista tuotetaan lyhyitä esittely- videoita.

Vapaaehtoistoiminnan kehittämistä kertyy yhteensä 35 000 euroa kuluja.

4.4. Aluetoiminta

Suomen Ladun jäsenyhdistykset jakautuvat kahdeksaan latualueeseen ja valtakunnallisesti toimiviin yhdistyksiin. Aluetoiminnan kehittäminen on yksi uuden strategian painopisteistä. Sillä nähdään paljon potentiaalia aktivoida ja tavoittaa yhdistyksiä sekä jäsenistöä.

Kullakin kahdeksalla alueella toimii työryhmän lisäksi luottamusohjainen alueyhdyshenkilö. Luottamusohjainen alueella 3–5 henkilön aluetyöryhmä. Työryhmän tehtävä on paitsi auttaa ja toimia yhdessä alueyhdyshenkilön kanssa, olla myös alueensa jäsenyhdistysten tukena. Yhdistysvierailuja tehdään alueittain aluetyöryhmien toimesta. Aluetoimintaa tuetaan taloudellisesti korvaamalla siitä aiheutuneita kuluja. Etusijalla ovat alueen yhteiset toiminnot, kuten koulutukset, eri lajien turnaukset, yhteiset retket, lajeihin tutustuminen tai alueellinen vaikuttamistyö ulkoilun olosuhteisiin. Alueet kokoontuvat vuosittain alueen syyskokoukseen. Kokouksessa suunnitellaan alueen seuraavan vuoden toimintaa, valitaan alueyhdyshenkilö ja -työryhmä sekä käydään läpi Suomen Ladun tulevan vuoden toimintasuunnitelman painopisteet.

Alueiden kevätkoulutuksiin Suomen Latu suosittelee yhdistyspalve-

lut-sivuston koulutusta. Alueyhdyshenkilöiden toiminnan tukemiseksi järjestetään tapaaminen 27.–28.1. sekä kaikkien aluetyöryhmien yhteinen tapaaminen 17.–18.8. Ohjeistus aluetoiminnasta työstetään loppuun ja saatetaan tiedoksi yhdistyksille.

Aluetoiminnasta kertyy yhteensä 72 000 euroa kuluja.

4.5. Järjestön kokoukset ja järjestökoulutukset

Järjestön vuosittaiset kokoukset ovat tärkeitä koulutuksen ja kohtaamisen paikkoja. Kevätkokous ja 80-vuotisjuhla järjestetään 28.–30.4. Kiilopäällä, mihin järjestetään myös yhteiskuljetus. Syyskokous on 20.–21.10. Espoossa.

Luottamushenkilöiden koulutuspäivä pidetään 3.2. Oulun latualueella Rokualla ja 24.3. Savo-Karjalan latualueella. Mahdollinen kolmas koulutuspäivä voidaan pitää kolmannella latualueella tarpeiden ja toivomusten mukaan. Jäsenyhdistysten luottamushenkilöitä ohjataan aktiivisesti myös muiden tahojen järjestämiin järjestötoiminnan koulutuksiin.

Järjestön kokouksista ja koulutuksista aiheutuu yhteensä 87 000 euroa kuluja.

4.6. Jäsenhankinta ja jäsen-edut

Suomen Ladun elinehto ovat paikallisesti toimivat, aktiiviset jäsenyhdistykset. Suomen Ladun jäsenyhdistykset tarjoavat mukavan yhteisön matalan kynnyksen liikuntaan. Tällaiseen yhteisöön on helppo pyytää ystävä tai naapuri mukaan.

Kasvava jäsenkunta tekee Suomen Ladusta merkittävän valtakunnallisen toimijan. Strategian tavoitteet-

na on 0,6 %:n vuosittainen jäsenmäärän kasvu.

Tuloksellinen Hanki jäsen -kampanja jatkuu. Kampanjassa tarjotaan vaihtuvia lahjoja uuden jäsenen hankkineelle. Kampanjaa markkinoidaan yhteistyössä yhdistysten Facebook-vastuuhenkilöiden kanssa.

Sosiaalisen median avulla toteutetaan vähintään kuusi juhlapäivien läheisyyteen ajoittuvaa lahja-, opiskelija- ja perhejäsenyys-kampanjaa.

Sähköisen markkinoinnin avulla toteutetaan vähintään yksi näyttömainontakampanja.

Suomen Ladun järjestämissä tapahtumissa, toiminnoissa ja kursseilla on jäsenhankinta aina mukana. Tuloksia pystytään seuraamaan tapahtumakohtaisesti uuden sähköisen liittymislomakkeen avulla.

Jatketaan vapaaehtoisten värväämistä ja kouluttamista toimimaan jäsenhankkijoina jäsenyhdistyksissä sekä toimimaan aktiivisesti Suomen Ladun jäsenhankkijat-ryhmässä. Tavoitteena on saada ryhmään 60 aktiivista toimijaa. Jäsenhankkijoille tuotetaan materiaalia ja järjestetään kerran vuodessa toiminnan kehittämistapaaminen.

Haetaan uusia kumppaneita, jotka tarjoavat jäsenetuja koko jäsenkunnalle. Jäsenedun tarjoavalle yhteistyökumppanille on luotu ulkoilukumppanuustuote 550 €:n vuosikustannuksella, joka sisältää sovitut näkyvyysselementit.

Jäsenhankinnasta kertyy yhteensä 55 000 euroa kuluja.

4.7. Suomen Ladun toimintapistteet

Suomen Latu Akumaja on yhdistyksille suunnattu eräretkeilyn tukikohta Paistuntureiden erämaa-alueen rajalla. Akumaja sijaitsee Karigasniemellä Akujoen varrella, 3,5 kilometriä lähimmästä tiestä. Akumajan (12 hlöä) lisäksi kohteessa on käytettävissä Dominickin mökki (6 hlöä) ja rantasaua. Kohteen huollosta jatkossa vastaava valitaan syksyllä 2017. Akumajan varaukset tapahtuvat järjestön nettisivujen kautta. Marraskuu on jäsenyhdistysten ennakkovarausaikaa. Majan käyttö koulutustoimintaan on etusijalla varauksia tehdessä. Tämän jälkeen varaukset toimivat varausjärjestyksessä. Joulukuussa ennakkovarauksia voivat tehdä myös yksittäiset jäsenet.

Kiilopäällä sijaitsevat Kiinteistö Oy Kiilopään Outaladun lomaosakkeet ovat varattavissa Kiilopään online-varausjärjestelmän kautta. Suomen Latu omistaa lisäksi 1/6-osuuksia Kiinteistö Oy Ellivuoren Satuniemen lomakohteesta Sastamalassa.

4.8. Muut jäsen- ja yhdistyspalvelut

Suomen Ladun laatimassa jäsenkyselyssä on valmiit, jäsenyhdistyksille sopivat kysymykset, joihin vastataan sähköisen linkin kautta. Kyselyn sulkeuduttua yhdistys saa tulokset käyttöönsä jatkotoimintojen varten. Järjestötoimikunnan kehittämä Kuntomittari on 30 kysymyksen lomake, jonka täyttämällä yhdistys löytää omat vahvuutensa ja kehityskohteensa itse arvioimalla.

Tunnustuksena Suomen Ladun tai sen jäsenyhdistyksen toiminta-ajatuksen menestyksellisestä toteuttamisesta sekä järjestö- ja talkootyöstä, Suomen Ladun hallitus myöntää ansiomerkkejä ja muita tunnustuksia. Keväällä otetaan käyttöön päivitetyt huomionosoitukset ja tunnustukset. Yhdistykset voivat anoa ansiotuneille jäsenilleen myös opetus- ja kulttuuriministeriön ansiomerkkejä.

5. VAIKUTA

Vaikuta-tiimi vastaa Suomen Ladun tiedotuksesta, julkaisuista ja ilmeestä. Viestinnän moninaisten töiden lisäksi tuetaan paikallista vaikuttamista, tehdään ulkoiluolosuhteiden valtakunnallista edunvalvontaa ja tehdään töitä jokamiehenoikeuksien säilymiseksi myös seuraaville sukupolville. Vaikuta-tiimi toimii monissa eri kanavissa: printissä, verkossa ja somessa. Myös viestinnällisesti ollaan yhdistysten apuna.

5.1. Vaikuttaminen

Suomen Ladun ja sen jäsenyhdistysten asiantuntemusta ja osaamista arvostetaan laajasti. Suomen Ladun vaikuttamistyön tavoitteena on turvata ja kehittää ulkoilumahdollisuuksia sekä vahvistaa Suomen Ladun tunnettuutta ja merkitystä ulkoilun olosuhteiden asiantuntijana ja edistäjänä paikallisesti ja valtakunnallisesti.

Strategian mukaisesti vaikuttamistyön painopisteet ovat 1) jäsenyhdistysten paikallisen vaikuttamisen tukeminen, 2) ulkoiluolosuhteiden valtakunnallinen edunvalvonta ja 3) ulkoilun merkityksen vahvistaminen yhteiskunnassa. Vaikuttamistyön tueksi on perustettu vaikuttamistyöryhmä.

Vaikuttamistyöstä kertyy yhteensä 188 000 euroa kuluja.

5.1.1. Paikallisen vaikuttamisen edistäminen ja tukeminen

Lähiulkoilumahdollisuuksien kehittämiseen vaikutetaan tuloksetkaimmin paikallisesti. Tärkeimmät paikalliset toimijat ovat Suomen Ladun jäsenyhdistykset ja vapaaehtoisista koostuva olosuhdeverkosto. Jäsenyhdistyksiä ja olosuhdeverkos-

tolaisia kannustetaan ja koulutetaan paikalliseen vaikuttamiseen. Kahdeksalla paikkakunnalla pidetään Vaikuta! -iltoja, joiden sisältönä on kuntavaikuttaminen, paikalliset hankkeet, ajankohtaiset asiat, jokamiehenoikeudet ja olosuhdekysymykset erityisesti tiivistävässä taajamaympäristössä.

Vuoden aikana kysytään jäsenyhdistyksiltä tärkeimpiä olosuhdeasioita ja ulkoiluopaikkarakentamiskohteita. Suomen Latu työstää näihin kohdennettua vaikuttamismateriaalia.

Jäsenyhdistyksille ja olosuhdeverkkolaisille suunnattua, vaikuttamistyötä tukevaa viestintää kehitetään. Jäsenyhdistyksille tarjotaan apua lausuntojen tekemiseen.

Vuoden aikana julkaistaan yhdeksän Kuukauden ulkoilutekoa, joiden tavoitteena on tehdä jäsenyhdistysten ja muiden toimijoiden paikallista vaikuttamistyötä ja hyviä ulkoiluolosuhteiden kehittämisideoita laajasti näkyväksi.

Olosuhdeverkoston jäsenistä haetaan osaamista paikallista tai erityisosaamista vaativiin kannanottoihin ja osallistumiseen. Toimintavuoden tavoitteena on saada lisää ihmisiä mukaan verkostoon. Verkoston jäsenille järjestetään tutustumis- ja opintoretki aktiivisesti ulkoiluolosuhteita kehittäneelle paikkakunnalle.

5.1.2. Ulkoiluolosuhteiden valtakunnallinen edunvalvonta

Järjestön keskeiset vaikuttamisen teemat ovat jokamiehenoikeudet, luonnon virkistyskäyttö, liikuntopaikkarakentaminen, maankäyttö ja järjestötoiminta. Edunvalvonnassa

tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Suomen Latu seuraa ulkoilun olosuhteisiin vaikuttavaa lainsäädäntöä ja poliittisia ohjelmia. Strategian mukaisissa asioissa Suomen Latu antaa lausuntoja ja osallistuu erilaisiin työryhmiin ja kuulemisiin.

Viestintä on tärkeä osa vaikuttamistyötä. Suomen Latu laatii tiedotteita ja viestii ulkoilusta sidosryhmien kanavissa. Jäsenistölle viestitään mm. Latu&Polku -lehdessä, Liikuttaja-verkkolehdestä, Suomen Ladun verkkosivuilla, Facebookissa ja Twitterissä. Suomen Latu antaa lausuntoja merkittävimpiin valtakunnallisiin ja alueellisiin ulkoiluolosuhteisiin ja ulkoilumahdollisuuksiin vaikuttaviin lakiehdotuksiin, suunnitelmiin ja luonnoksiin. Suomen Latu on asiantuntija jokamiehenoikeuksiin liittyvissä kysymyksissä ja viestii niiden merkittävydestä mm. Nuku yö ulkona -tapahtuman yhteydessä.

Suomen Latu työskentelee jokamiehenoikeuksien saamiseksi mukaan Unescon elävän, aineettoman kulttuuriperinnön kansalliselle ja kansainväliselle listalle.

Suomen Latu jatkaa työskentelyä Metsäneuvostossa ja sen työvaliokunnassa. Lisäksi Suomen Latu on mukana Olympiakomitean Liikkujan Polku -vaikuttamisen teemaryhmässä, jossa työstetään eduskuntavaaliteemoja ja ajankohtaisia liikuntaan liittyviä edunvalvontateemoja.

Suomen Latu jatkaa myös KKI (Kunnossa Kaiken Ikää -ohjelma) TEHYLI (terveys- hyvinvointi ja liikunta) olosuhdetyöryhmässä, jossa koordinoidaan matalan kynnyksen arkiliikuntaolosuhteita.

Suomen Latu on kahden kansainvälisen metsäsertifiointijärjestelmän jäsen: PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification) ja FSC (Forest Stewardship Council). Suomen Latu on mukana FSC:n kriteerien päivitystyössä sosiaalisen kamarin jäsenenä. Sertifiointin tavoitteena on edistää ympäristön kannalta hyvää, sosiaalisesti hyödyllistä ja taloudellisesti kannattavaa metsänhoitoa.

Suomen Latu tekee vuoden 2018 aikana metsien hoitoa ja ulkoilureittejä koskevan kyselytutkimuksen paikallisen ja valtakunnallisen vaikuttamistyön taustaksi.

Suomen Latu seuraa maakunta-uudistuksen etenemistä ja valmistautuu maakuntavaaleihin. Vuoden 2019 eduskuntavaaleihin valmistellaan puolueille materiaalia ulkoilun ja matalan kynnyksen liikunnan edistämiseksi. Tavoitteena on saada puolueohjelmiin kirjaus asiasta.

Edunvalvonta- ja olosuhdeasioita edistetään myös yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa (kpl 5.3.).

5.1.3. Vahvistetaan ulkoilun merkitystä yhteiskunnassa

Suomen Latu kokoaa alkuvuodesta Ulkoilun Pyöreän Pöydän sijasta ulkoilu- ja metsäalan toimijoita yhteen Tahkon Turpakäräjille keskustelemaan metsän monista tehtävistä. Suomen Latu järjestää tapaamisia ulkoiluasioiden parissa toimivien poliitikkojen ja virkamiesten kanssa. Suomen Latu vaikuttaa siihen, että ulkoilu ja luonnon virkistyskäyttö ovat mukana keskeisissä poliittisissa ohjelmissa ja esityksissä. Kuluttajapalveluiden, joihin yleisölle tarjottavat liikuntapalvelutkin rinnastetaan, turvallisuuteen liittyvissä asioissa järjestö tekee edunvalvontaa Kuluttajaturvallisuuden neuvotelukunnassa.

5.2. Viestintä

Suomen Ladun strategisena tavoitteena on houkuttaa ihmisiä ulos myös sähköisten kanavien ja uusien sähköisten palveluiden avulla. Erilaiset sähköiset kanavat mahdollistavat sekä omaehtoisen ulkoilun että nykyihmiselle sopivamman tavan osallistua yhdistystoimintaan. Hyvällä verkkosisällöllä tulee tulevaisuudessa olemaan entistä tärkeämpi rooli niin jäseneksi liittymisessä kuin jäsenenä pysymisessä. Ilmainen sisältö ei sitouta, joten sähköisten sisältöjen ja palvelujen parhaat palat tulevat olemaan jäsenetu, kirjautumisen takana.

5.2.1. Jäsen- ja jäsenyhdistysviestintä

Latu&Polku on Suomen Ladun jäsenille suunnattu ulkoilun, retkeilyn ja kuntoliikunnan yleisaikakauslehti. Latu&Polku -lehti ilmestyy viisi kertaa. Printtilehden rinnalla Latu&Polku ilmestyy myös verkkolehtenä. Sähköinen versio on jäsenetu, joten verkkolehteä varten kehitettyä kirjautumista sähköisiin sisältöihin kehitetään edelleen.

Jäsenyhdistyksille tarjotaan mahdollisuutta tilata personoitu jäsenesite, jossa toinen puoli esittelee Suomen Latua ja toinen yhdistystä. Esitettä toimitetaan yhdistyksille painettuna sekä sähköisenä. Yhdistyksille tehdään personoituja pohjia (mm. tapahtumailmoitus, kirjepohja). Tehdään viestintäkysely, jossa mitoitetaan tarpeita ja toiveita yhdistysten viestinnän vahvistamiseen.

Viestintäkoulutuksia järjestetään kaksi. Koulutusten sisältö rakentuu tarpeen mukaan, mutta pääasiassa niissä käsitellään sosiaalista mediaa ja suunnitelmallista viestintää. Viestintästrategiaa esitellään yhdistyksille Näin puhut Suomen

Ladusta -oppaan avulla. Syksyllä 2017 tuotettu sosiaalisen median opas tukee tätä kokonaisuutta.

Liikuttaja-verkkolehden sisältöä kehitetään 2017 tehdyn lukijakyselyn tulosten pohjalta. Ulkoasu ja fontit uudistetaan vastaamaan Suomen Ladun verkkosivujen ilmettä. Liikuttaja-uutiskirje ilmestyy 11 kertaa vuodessa.

Toimintasuunnitelma, vuosikertomus ja muut kokousmateriaalit toimitetaan yhdistyksille sähköisesti Liikuttajassa. Lisäksi jäsenyhdistykset ja jäsenet voivat kommentoida toimintasuunnitelmaa, vuosikertomusta ja mahdollisia muita tärkeitä päätettäviä asioita Google Docsissa tai henkilökohtaisella yhteydenotolla hyvissä ajoin ennen järjestön kokouksia.

Latu & Polku -lehdestä kertyy yhteensä 88 000 euroa tuottoja ja 336 000 euroa kuluja. Jäsenyhdistysviestinnästä kertyy yhteensä 74 000 euroa kuluja.

5.2.2. Ulkoinen viestintä

Suomen Ladun sähköinen uutiskirje ilmestyy vähintään 11 kertaa vuoden aikana. Tilaajamäärää pyritään kasvattamaan Facebook- ja nettisivukampanjan avulla. Uutiskirjettä hyödynnetään myös kurssimarkkinoinnissa.

Suomen Latu tiedottaa aktiivisesti kannanotoista, tapahtumista, lajeista ja muusta toiminnastaan. Medialle ja sidosryhmille tiedotetaan pääsääntöisesti sähköisiä kanavia käyttäen. Tuloksia seurataan sähköisellä mediaseurantatyökalulla.

Suomen Latu on aktiivisesti mukana sosiaalisessa mediassa. Kanavina käytetään Facebookia, Twitteriä, YouTubea ja Instagramia. Samalla

jatketaan videotuotantoa erityisesti sosiaalisen median kanavia silmällä pitäen.

Suomen Ladun 80-vuotishistoriikki toteutetaan sähköisenä palveluna, jossa pääsee lukemaan Latu&Polku -lehden arkistoa 1940-luvulta lähtien. Juhlavuoden ensimmäisessä Latu&Polku -lehdessä julkaistaan ulkoilun ja Suomen Ladun historiaa käsittelevä liite.

Suomen Ladun uuden sähköisen tapahtumakalenterin pohjalta aloitetaan hanke kaikille avoimen kalenteripalvelun rakentamiseksi. Kalenterin toteutukseen etsitään kumppaneita ja selvitetään toteutuksen mahdollisuuksia.

Viime talvena avattua Kaikki hiihdosta -verkkopalvelua kehitetään sisällön osalta. Verkkopalvelun tavoitteena on olla hiihtäjän ykkös-kaveri, paikka, josta saa helposti tiedot voitelusta, tekniikasta, välineistä, laduista, harjoitusohjelmista ja massatapahtumista.

Vuodelle 2019 on suunniteltu Kaikki retkeilystä -verkkopalvelua. Sen suunnittelu aloitetaan syksyllä 2018.

Ulkoisesta viestinnästä kertyy yhteensä 155 000 euroa kuluja.

5.3. Yhteistyö

Suomen Ladun sidosryhmä-yhteistyön päämääränä on edistää järjestön strategisia tavoitteita. Sidoryhmätyön muodot liittyvät ulkoiluun, liikuntaan, matkailuun, tutkimukseen, ympäristöasioihin ja nuorisotyöhön.

5.3.1. Sydänliitto-yhteistyö

Yhtenä strategian päätavoitteena on löytää ulkoiluun uusia yhteistyö-

tahoja. Vuonna 2018 pääyhteistyökumppani on Sydänliitto. ”Sydämellä polulle” -yhteistyössä toimitaan niin valtakunnallisesti järjestötasolla kuin paikallisesti yhdistystasolla. Yhteistyöstä viestitään näkyvästi molempien järjestöjen omissa medioissa. Paikallisyhdistysten käyttöön tuotetaan valmis malli yhteistyön toteuttamisesta.

Yhteistyötä tehdään kolmella osa-alueella:

1. Paikalliset Sydämellä polulle -tapahtumat (luento + ohjattu ulkoilu)
2. Tapahtumayhteistyö Nuku yö ulkona -tapahtumassa
3. Yhteistyö perheliikunnan edistämiseksi

5.3.2. Yhteistyökumppanit

Yhteistyökumppanuuksia kehitetään Suomen Ladun uuden toimintamallin pohjalta, jossa yhteistyön pitää edistää Suomen Ladun vision ja perustehtävän toteutumista sekä tukea olemassa olevaa strategiaa ja toimintasuunnitelmaa. Yhteistyössä tärkeää on, että yhteistyö on relevanttia ja hyödyttää molempia osapuolia.

Tärkeimmät yhteistyökumppanit on esitelty kumppanuuteen liittyvän toiminnon kohdalla.

5.3.3. Olympiakomitea

Uuden Olympiakomitean vastuulla on suomalaisen huippu-urheilun kehittäminen sekä elämäntilanteen liittyvän arjen fyysisen aktiivisuuden ja liikunnan edistäminen. Uuden Olympiakomitean merkittävänä tehtävänä on myös liikunnan kansalaistoiminnan sekä liikuntakulttuurin yhteiskunnallisen aseman vahvistaminen.

Suomen Latu ei ole tällä hetkellä Olympiakomitean jäsen. Lähtökohteisesti Suomen Latu haluaa liittyä tähän yhteiseen liikunnan ja urheilun katto-organisaatioon heti, kun jäsenyys edistää käytännön tasolla Suomen Ladun määrittämien koko kansaa liikuttavien tavoitteiden saavuttamista nykyistä paremmin.

5.3.4. Kansainvälinen yhteistyö

Suomen Latu on osa Pohjoismaista ulkoiluverkostoa NON (Nordic Outdoor Network), joka kokoontuu muutaman kerran vuodessa edistämään yhteispohjoismaisia ulkoiluun liittyviä asioita ja välittämään tietoa ulkoilusta eri Pohjoismaiden välillä.

Suomen Latu on kumppanina ruotsalaisen kollegajärjestön (Svensk Friluftsliv) hankehakemuksessa, jossa haetaan rahoitusta Pohjoismaiden ministerineuvostolta ”ympäristövaikutukset ja tulevaisuuden ulkoilu” -projektille. Projektin tavoitteena on toteuttaa kahden vuoden aikana neljä seminaaria, jotka keskittyvät mm. ulkoilun uusiin trendeihin sekä lisääntyneen ulkoilun vaikutuksiin.

Origin2 -hankkeessa jatketaan pohjoismaisten luontokotouttamishankkeiden hyvien käytäntöjen jakamista.

Kansainvälisestä toiminnasta kertyy yhteensä 12 000 euroa kuluja.

6. SUOMEN LATU KIILOPÄÄ

Suomen Latu Kiilopää tunnetaan Suomen Latu ry:n periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti upeana luonto- ja ulkoliikuntakohteena aidossa Lapissa, Saariselän alueella ja Urho Kekkosen kansallispuiston kupeessa.

Monipuoliset majoitus- ja ravintolapalvelut sekä runsaat ohjelmapalvelut tarjoavat ikimuistoisia elämyksiä sekä kotimaisille että kansainvälisille vieraille.

Vuonna 2018 merkittäviä tapahtumia ja toimintoja ovat mm. kehitettävät latu/teemaviikot, hyvinvointiviikot ja Kiilopäähiihdon uudistaminen. Suomen Ladun kevätkokous ja 80-vuotisjuhlaväki kokoontuu Kiilopäälle 27.4.-1.5.

Suomen Latu Kiilopään tuotto-odotus on 242 000 euroa.

6.1. Majoituspalvelut

Uusitut hotelli Niilanpään huoneet tarjoavat vuonna 2018 kilpailukykyiset ja tasokkaat majoituspalvelut asiakkaille.

Muita majoituspalveluja ovat retkeilyhenkinen hostel Ahopää sekä suuren suosion saaneet Lapin mökit sekä parimökit. Myös alueen yksityisiä majoja ja huoneistoja on mukana palvelutarjonnassa.

Tulevana toimintavuotena panostetaan majoitustoiminnassa erityisesti uusien hotellihuoneiden myyntiin sekä uuden organisaation sisäänajoon markkinoille. Lisäksi huomioidaan sähköinen markkinointi ja sähköisen myynnin kehittäminen. Sähköiseen myyntiin tuotetaan oheispalveluja, kuten ruoka- ja välinepaketit.

22

Huomioidaan uusi EU-tietosuojasetus sekä asiakasrekisterit ja niiden avulla toteutuva tehokkaampi jälkimarkkinointi.

Suomen Ladun yhdistyksiä lähestytään tarjoamalla ns. hiljaisilla viikoilla edullisia teemaviikkoja ja kursseja sekä tapahtumia. Sesonkiviikoilla toteutetaan järjestön kokouksessa päätettyä periaatetta, jossa hinnoittelu toimii myös jäsenyhdistyksille liiketoiminnallisina periaatteina.

Yhdistyksille tarjotaan mahdollisuutta tuoda myös omaa osaamista ja tuotteita Kiilopäälle tarjottavaksi sekä omalle yhdistykselle että yleisesti Kiilopään asiakkaille.

6.2. Ravintolapalvelut

Suomen Latu Kiilopää tunnetaan alueella suosittuna latu- ja retkikahvilana sekä kotiruokatyypisenä ravintolana, joka tavoittaa sekä talon omat että alueen muut lomailijat. Myös suosittu a la carte-ravintola Kammi tarjoaa upeita Lapin/lähialueen makuelämyksiä herkkusuille ja kruunaa näin monen Lapin lomaelämyksen.

6.3. Myynti ja markkinointi

Suomen Latu Kiilopään liiketoiminta on erinomaisessa kasvussa. Hyvä kehitys perustuu pitkälti erinomaiseen markkinoinnin ennakointiin ja oikea-aikaisuuteen, aktiiviseen Kiilopään esille tuomiseen markkinoilla sekä määrätietoiseen myyntityöhön avainasiakkaiden kanssa.

Oikeat osaajat ja henkilöstön riittävä sekä oikea resursointi ovat tärkeässä roolissa, kun varmistetaan Kiilopään asemaa suosittuna Lapin matkailukohteena ja tehdään asiakashankintaa.

6.4. Huolto ja kunnostus

Suomen Latu Kiilopää tunnetaan perinteisenä Lapin matkailukohteena, jossa luonto ja puitteet kohtaavat ja sulautuvat toisiinsa. Kiinteistöjen osalta kootaan pitkäjänteistä suunnitelmaa, jossa huomioidaan kiinteistöjen huolto- sekä korjaustarpeet suhteessa liiketoimintaan.

Vuoden 2018 suunnitelmissa on mm. päärakennuksen korjaus- ja huoltotyöt sekä tarvittavat julkisivumaalaukset. Myös muihin kiinteistöihin tehdään pienempiä ylläpito- ja huoltotyitä, jotka toteutetaan erillisen vuosi- ja huolto-suunnitelman mukaisesti.

Tärkeässä roolissa kaikessa huolto- ja korjaustoiminnassa ovat Suomen Ladun talkoolaiset, jotka ovat toimineet upeasti ja isolla joukolla tarvittavien ammattilaisten apuna eri työ- ja talkootehtävissä. Vuonna 2018 talkooviikot ovat toukokuun ja lokakuun ensimmäinen viikko.

6.5. Liikuntapalvelut

Suomen Latu Kiilopää tuo alueen luonto- ja liikuntapalvelut sekä Suomen Ladun lajit ja ohjelmapalvelut esille mm. Kiilopään viikko-ohjelmissa ja palvelutarjonnassa. Kiilopää etsii aktiivisesti toiminta-ajatuksen mukaisia tapahtumia ja tarjoaa yhteistyömahdollisuuksia näiden toteuttamisessa.

Kaikille avoimen, maksuttoman liikuntatoiminnan perusajatus on tarjota osallistujalle mahdollisuus tutustua turvallisesti kulloiseenkin lajiin ja luontoon Kiilopään oppaiden johdolla. Aktiviteetit toteutetaan kiireettömästi hyvinvointia edistävissä luontoympäristössä, luontoa

kunnioittaen ja pääsääntöisesti Urho Kekkosen kansallispuistossa.

Toimintavuoden aikana esille tuodaan eri kausien mukaiset viikkotuotteet, kuten talvikaudella tunturihiihto, erityisesti alkutalven kansainvälisille asiakkaille suunnattu suosittu hiihtokoulu, lumikenkäily, talvipyöräily ja talviuinti sekä kesällä patikointi, maastopyöräily, polkujuoksu ja frisbeegolf. Kurssitarjonnasta mukana ovat mm. jooga-, lintu-, luontokuvaus-, lumiturvallisuus- ja retkeilykurssit.

Tarjoamme kaikille avointa ohjattua liikuntatoimintaa maanantaista perjantaihin. Omatoimiseen viikonloppuun löytyy paljon tekemistä esimerkiksi frisbeegolfin, geokätköilyn, maastopyöräilyn tai pihapiiristä lähtevien UK-puiston teemareittien muodossa. Kiilopään vuokraamo tarjoaa asiantuntevaa palvelua sekä välineitä niin kesä- kuin talviaktiiviteetteihinkin.

Kiilopäällä vahvistetaan maastopyöräilyn roolia yhtenä tasavertaisena liikumis- ja retkeilytapana Urho Kekkosen kansallispuistossa. Omatoimisia maastopyöräilijöitä ja pyöränvuokraajia ohjataan kartoitetuille reiteille ja opastetaan toimimaan luonnossa vastuullisesti. Kiilopäällä järjestetään maastopyöräilyn ohjattuja lajiin tutustumisenlenkkejä ja teemaviikkoja sekä opastettu retkijotapahtuma. Yhteistyössä Metsähallituksen ja alueen matkailutoimijoiden kanssa kehitetään UK-puiston ja lähialueen reitistöinformaatiota palvelemaan pyöräilijöitä.

Talvipolkuverkoston ylläpitoa jatketaan sekä tutkitaan mahdollisuutta kehittää talvipyöräilyä Kiilopään ja Saariselän välillä. Talvipolut ovat monikäyttöpoltuja, joilla voi liikkua pyörällä, jalkaisin, lumikengillä tai vaikkapa koiran kanssa muuten vaan ulkoillen.

Kiilopäähiihto-tapahtuma toteutetaan neljännen kerran 30.11. Hiihdon käytännön toteutuksesta vastaa Suomen Latu Kiilopää ja osanottajataavoite on 200 hiihtäjää. Talven aikana Kiilopäällä toteutetaan myös kolme laturetkitapahtumaa. Kiilopään hiihtolomaviikkojen teemoina ovat Muumit, saamelaisuus ja lumiukot. Osallistumme myös syksyllä 8.9. pidettävään Nuku yö ulkona-tapahtumaan.

Liikuntatoimen opasyhteisön (#kiilopaaguides) toimintaa kehitetään ja vapaaehtoisten osaamista tuetaan. Osaamisen tukemisessa painotuksena ovat turvallisuus, tarinallisuus ja Suomen Ladun lajit. Vapaaehtoisten oppaiden koulutuspäivä toteutetaan syksyllä.

Kiilopää tarjoaa harjoittelupaikkoja liikunta-alan opiskelijoille, ja on myös siviilipalveluspaikka.

	Talousarvio 2018	Talousarvio 2017	Tilinpäätös 2016
Tuotot	2 256 100,00	1 993 500,00	2 256 976,69
Henkilöstökulut	-589 170,00	-570 000,00	-601 399,34
Poistot	-159 000,00	-149 400,00	-153 469,00
Muut kulut	-1 265 746,00	-1 087 037,00	-1 171 909,07
Tulos	242 184,00	187 063,00	330 199,28

7. HALLINTO

Suomen Ladun hallinto- ja talous- tiimi hoitaa nimensä mukaisesti järjestön taloushallinnon, vastaa viranomaisraportoinnista ja hoitaa Suomen Ladun kiinteistöihin ja omaisuuteen liittyvät asiat. Toinen laaja asiakokonaisuus on järjestön henkilöstöhallinto, yhdenvertaisuusasiat sekä turvallisuuteen liittyvät asiat. Tiimi vastaa myös toimistopalveluista ja tieto- ja sopimushallinnosta sekä talvikaudella Suomen Latu Paloheinän toiminnasta.

7.1. Strategia ja mittarit

Suomen Ladun toimintaa ohjaa vuosille 2016–2021 laadittu strategia, joka jakautuu kolmeen painopisteeseen: Ulkoile, Osallistu, Vaikuta. Näille on määritelty yhteensä yhdeksän keskeistä sisältöä ja niille yhteensä noin 80 konkreettista toimenpidettä, joilla asioita pyritään edistämään. Strategisille tavoitteille on laadittu mittareita, joista tär-

keimpiä seurataan hallitustasolla ja muita johtoryhmässä, yksiköissä tai työntekijöiden henkilökohtaisina tavoitteina. Mittareista kootaan yhteenvetoja myös vuosikertomuksiin.

7.2. Hallitus, työvaliokunta ja luottamushenkilöt

Suomen Ladun hallitus on kymmenestä jäsenestä koostuva toimielin, jonka valitsee syyskokous. Hallituksen jäsenten toimikausi on kolme vuotta, ja kolmasosa jäsenistä on kerrallaan erovuorossa. Hallitus noudattaa asioiden käsittelyssä sisäistä vuosikelloa ja kokoontuu seitsemän kertaa vuoden aikana (kts kuva). Tarvittaessa pidetään sähköpostikokouksia. Hallituksen kokoukset valmistelee työvaliokunta, johon kuuluvat hallituksen puheenjohtajat ja toiminnanjohtaja. Hallituksen paikkajaossa on ollut vakiintunut käytäntö, jossa puheenjohtajan ja yhden asiantuntijajäsenen lisäksi

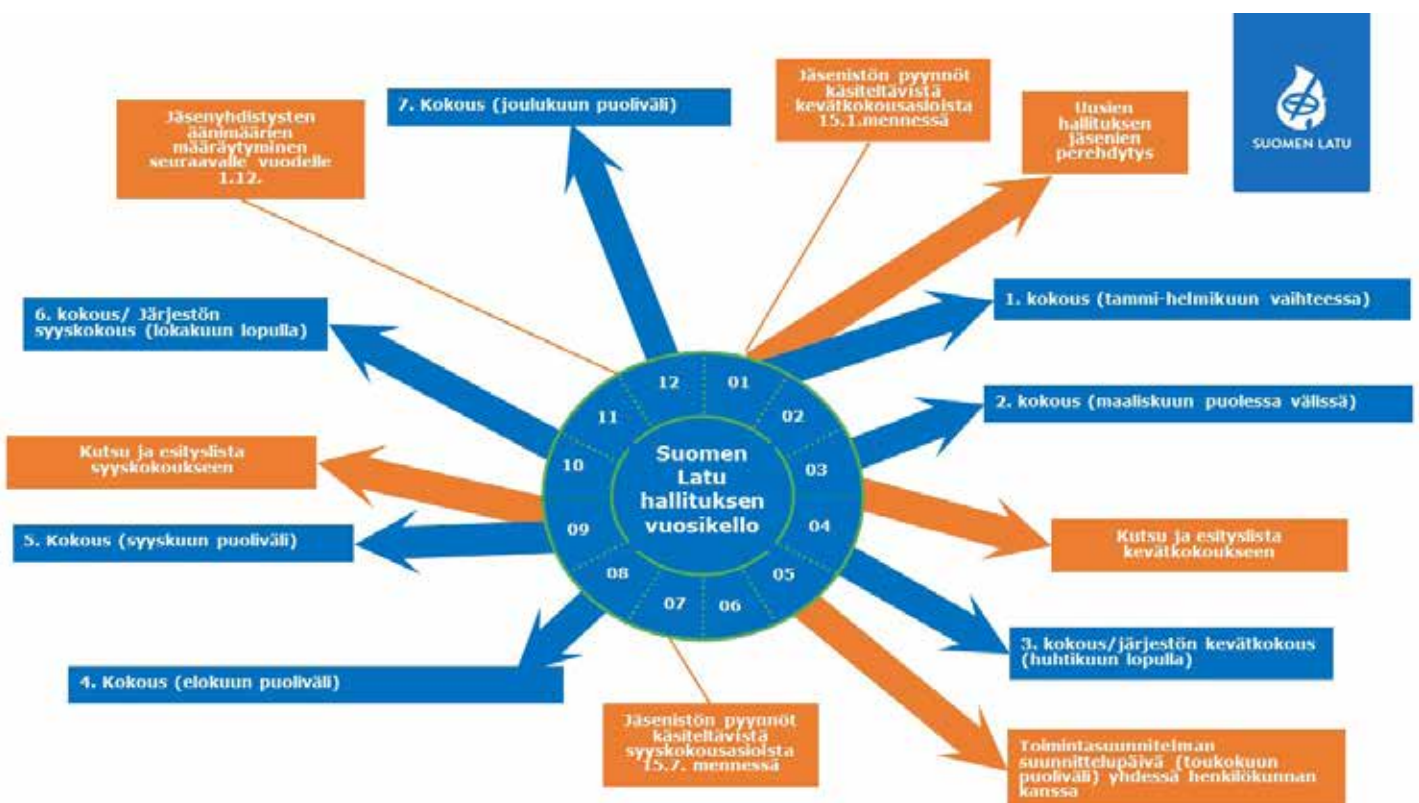
hallituksessa on yksi edustaja kulta-kin latualueelta. Hallituksen muodostumisessa pyritään siihen, että vähintään 40 % jäsenistä on toista sukupuolta.

Hallituksen kokousten päätöksistä tiedotetaan jäsenyhdistyksille kokousmuistiolla, jota jaetaan sähköpostitse ja nettisivuilla.

7.3. Henkilöstöhallinto

Suomen Ladussa työskentelee vakinaisena 24 henkilöä. Lisäksi projekti- ja sesonkitehtävissä työskentelee osa- ja määräaikaisia henkilöitä tarpeen mukaan. Työsuhteisia henkilötyövuosia kertyy vuodessa yhteensä 35,4.

Henkilöstön ammattitaidon kehittymistä, työtehtävien tavoitteita, työssä selviytymistä ja viihtymistä edistetään kehityskeskusteluilla ja säännönmukaisilla ilmapiirikyselyillä. Henkilökunnan palkitsemisjärjestel-

mää kehitetään, jotta tavoitteiden ylittämisestä ja huippusuorituksista pystytään jatkossa palkitsemaan nopeammin ja tasapuolisemmin. Vuositason tuloksista palkitsemisesta päättää hallitus tilikauden toiminnallisten ja taloudellisten tulosten perusteella. Tavoitteiden toteutumisesta henkilökohtaisella tasolla seurataan esimieskeskusteluissa ja ns. 5 rocks -mallin avulla.

Työnantaja tukee henkilöstön ammattitaidon kehittämistä tarpeelliseksi katsomillaan koulutuksilla. Esiin nousseita koulutusteemoja ovat tuotteiden ja palveluiden kehittäminen, englannin kieli, tietoteknisten taitojen kehittäminen sekä vaikuttamistyön osaaminen. Lisäksi esimiesten johtamiskoulutuksia jatketaan.

Suomen Latu ry toimii siviilipalveluspaikkana, jossa palvelustaan suorittaa 2–3 siviilipalvelushenkilöä.

7.4. Yhdenvertaisuussuunnitelma

Suomen Ladulle on laadittu vuosille 2016–2018 yhdenvertaisuussuunnitelma, jonka avulla varmistetaan että yhdenvertaisuus ja syrjimättömyys toteutuu järjestön toiminnassa. Suunnitelmaan on määritelty vuosittain seurattavia toimenpiteitä: huomioidaan yhdenvertaisuusasiat rekrytointi-ilmoituksissa, luottamushenkilötoiminnassa sekä järjestön viestinnässä, selvitetään yhdenvertaisuuden toteutumista yhdistyksissä toimintakyselyn yhteydessä, ja henkilöstöltä ilmapiirikyselyssä. Järjestön hallitus käsittelee yhdenvertaisuussuunnitelman vuosittain.

7.5. Taloushallinto

Taloushallintopalvelut ostetaan osittain ulkoistettuna tilitoimistolta. Hallitukselle raportoidaan tulos-

kehityksestä ja budjetin toteumasta tilikauden aikana neljännesvuosittain. Talouden seurannassa ja raportoinnissa periaatteina ovat läpinäkyvyys ja avoimuus, ja taloutta seurataan laskentakohdetasolla kuukausittain.

Kirjanpidon laskentakohdejärjestelmää kehitetään entistä avoimemmaksi, jotta ministeriöiden ja muiden rahoittajien asettamien ehtojen seuranta on helppoa.

Järjestön taloudenpitoon vaikuttavia ohjeiden, lakien ja asetusten muutoksia seurataan aktiivisesti.

7.6. Hallintopalvelut

EU:n tietosuojaa-asetus tuli voimaan vuonna 2016 ja sen siirtymäaika päättyy toukokuussa 2018. Henkilötietojen käsittelyn ohjeistusta Suomen Ladun kaikessa toiminnassa päivitetään asetuksen asettamien ehtojen mukaiseksi. Tietoa ja ohjeistusta viedään myös jäsenyhdistyksiin.

Suomen Ladun riskikartoitus sisältää järjestön asemaan ja toimintaan vaikuttavia riskejä mm. toimintaympäristössä ja vaikuttavuudessa sekä taloudessa, sisäisessä ohjeistuksessa, henkilöstöresursseissa ja omaisuuden hoidossa. Riskien todennäköisyyttä ja merkittävyyttä arvioidaan vuosittain hallituksessa.

Suomen Ladun toimiston vuokrasopimus on määräaikaisena katkolla tammikuussa 2018. Neuvotteluja jatkosta käydään syksyllä 2017.

7.7. Toimipisteiden palvelu

Suomen Ladun toimisto hoitaa keskitetysti kaikkien toimipisteiden taloushallinnon sekä tuottaa keskuksille markkinointi- ja tiedotuspalveluita.

7.8. Turvallisuusasiat

Järjestö tuottaa materiaalia ja jakaa tietoutta yhdistys- ja liikuntatointintaan liittyvistä turvallisuusmääräyksistä jäsenyhdistysten käyttöön. Järjestön omien kohteiden ja toimintojen turvallisuusasiakirjoja ylläpidetään ja päivitetään. Toiminnassa tapahtuneita onnettomuuksia ja läheltä piti -tilanteita seurataan vuosittain turvallisuuden kehittämiseksi. Turvallisuusasioissa jatketaan yhteistyötä TUKESin kanssa.

7.9. Suomen Ladun Palveluyhtiö, muut omistukset ja osakkuudet

Suomen Ladulla on kiinteistöihin ja tontteihin liittyvää omaisuutta Lapissa ja Sastamalassa (Akumaja Utsjoella, Kiilopää Saariselällä, Ylläskartano Kolarissa sekä Jeris Muoniossa ja Ellivuori Sastamalassa). Lisäksi Suomen Latu omistaa pienen määrän pörssiosakkeita. Järjestö omistaa 100 % Suomen Latu Palveluyhtiö Oy:stä, jonka tehtävänä on Kiilopään Outaladun myyntiprojektin loppuunsaattaminen. Järjestö omistaa myös määräosan 25/30 osaa Kiinteistö Oy Kiilopään Tunturiretket -yhtiöstä, joka omistaa majoituskohteen Pohjan Tyttäret ja -Ukon Kiilopäällä.

Suomen Ladun Ylläksellä omistama Ylläskartano kiinteistöineen on vuokrattu 7 Fells Hostel- nimiselle yritykselle toistaiseksi voimassa olevalla vuokrasopimuksella. Suomen Latu ylläpitää kohteen toimintoja tekemällä kohteessa ns. pakolliset ylläpitoon liittyvät korjaus- ja huoltotoimenpiteet, jotka toteutetaan yhteistyössä vuokralaisen kanssa.

7.10. Suunnitteilla olevat hankkeet

Suomen Latu on mukana Helsingin yliopiston koordinoimassa, ESR-rahoitteisessa hankkeessa “Luode - Luonto ja taide nuorten työelämätaitojen oppimisympäristönä”, mikäli hanke saa myönteisen rahoituspäätöksen syksyllä 2017. Suomen Ladun osahankkeessa nuorten työelämätaitoja vahvistetaan lumeneivostoon, frisbeegolfiin ja metsämörritoimintaan liittyvän

koulutuksen ja vapaaehtoistoiminnan kautta. Hanke on kolmivuotinen (2018-2020).

Opetus- ja kulttuuriministeriöltä haetaan avustusta pulkkamäki-hankkeelle, jonka tavoitteena on luoda konsepti uusien, turvallisten pulkkamäkien rakentamiseksi ja ylläpitämiseksi kunnissa.

Selvitetään mahdollisuutta osallistua Lahden ammattikorkeakoulun koordinoimaan yhteishankkeeseen, jonka tavoitteena on määrittää

laatukriteerit melonta-, retkipyöräily-, vaellusretkeily- ja maastopyöräilyreiteille. Suomen Ladun osuus koostuisi maastopyöräilyyn liittyvistä asioista.

Lumiukko-haasteeseen haetaan avustusta opetus- ja kulttuuriministeriöstä (ks. kpl 3.5.2.).

Suomen Ladulla on käynnissä myös opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama perheliikuntahanke (ks. 3.4.).

8. TALOUS

Suomen Latu ry on yleishyödyllinen aatteellinen yhdistys, jonka toiminnan rahoitus perustuu palvelutuottoihin, jäsenmaksuihin, opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämään toiminta-avustukseen, muuhun omaan varainhankintaan sekä ministeriöiden ja muiden julkisyhteisöjen myöntämiin projektiavustuksiin.

Suomen Ladun aatteellinen toiminta jatkaa kasvuaan. Onnistuneet toimenpiteet omassa varainhankinnassa ja liiketoiminnan hyvä tulos sekä jäsenmäärän kasvun myötä nousseet jäsenmaksutuotot ovat luoneet hyvän pohjan järjestön ydintoiminnan kasvulle. Varsinaista toimintaa on suunnitteilla 2,7 % vuotta 2017 enemmän. Samaan aikaan järjestön vakaa taloudellinen tilanne mahdollistaa Kiilopäällä pääarakennuksen julkisivuremontin. Hanketoimintaa on myös suunnitteilla aiempaa enemmän.

8.1. Talousarvio

Suomen Ladun varsinaisen toiminnan budjetoitu kulujäämä vuodelle 2018 on 2 256 009 euroa. Omasta varainhankinnasta (sis. jäsenmaksut, liiketoiminnan tuotot sekä muun omatoimisen varainhankinnan tuotot) kertyy 1 275 074 euroa, joka mahdollistaa varsinaisen toiminnan kasvun.

Ulkopuolisilla avustuksilla rahoitettavaa hanketoimintaa on suunnitteilla enemmän kuin vuodelle 2017. Toimintaan haetaan ministeriöiltä ja muilta julkisyhteisöiltä avustuksia yhteensä 946 430 euroa, josta 820 000 euroa Opetus- ja kulttuuriministeriön toiminta-avustuksena ja 126 430 projektiavustuksina. Avustusten osuus kokonaistuotoista on 19 %.

Omaisuseristä on talousarvioon otettu yhteensä 184 400 euron vuosipoistot.

8.2. Jäsenmaksut

Jäsenmaksut ovat Suomen Ladun merkittävien omatoimisen varainhankinnan tulonlähde. Suomen Ladun jäsenmaksuosuudet vuodelle 2018 ovat samat kuin 2017:

- henkilöjäsenmaksu 15,50 €
- rinnakkaisjäsenmaksu 9,00 €
- perhejäsenmaksu 24,00 €
- nuoriso- ja opiskelijajäsenmaksu 9,00 €
- yhteisöhenkilöjäsenmaksu 15,50 €
- suoraan liittyneet 47,00 €
- jäsenyhdistyksen kannattajajäsen 15,50 €

Yhteisöhenkilöjäsenmaksu on jäsenelle sama kaikissa yhdistyksissä, 27 €.

Jäsenmaksut tilitetään keskitetyssä jäsenmaksulaskutuksessa mukana oleville jäsenyhdistyksille neljästi vuodessa: helmi-, huhti-, kesä- ja joulukuussa.

Jäsenmaksukertymän ennustetaan kasvavan 11 prosenttia suhteessa vuoden 2016 tilinpäätökseen, yhteensä 1 015 800 euroon.

8.3. Muu varainhankinta

Suomen Ladun muu varainhankinta koostuu liiketoiminnan tuotoista Suomen Latu Kiilopäältä sekä Ylläskartanosta, Ulkoilukalenterista vuosittain saatavista keräystuotoista sekä yhteistyösopimuksista.

Suomen Ladun 80-vuotisjuhlan kunniaksi lähetetään Latu&Polku-lehden mukana juhlatuote, josta jäsenet saavat maksaa haluamansa

summan. Juhlan kunniaksi myös talousarvion loppusumma on + 80 euroa.

8.4. Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Sijoitus- ja rahoitustoiminnasta, pääasiassa maanvuokratuotoista, kertyy 34 500 euron nettotulos.

8.5. Investoinnit

Suomen Latu Kiilopäällä on tarkoitus toteuttaa pääarakennuksen julkisivumaalaus- ja kunnostusrakka. Investoinnin kokonaisarvo on 100 000 euroa. Muut investoinnit ovat pienenhöjää normaaleja kalustohankintoja.

8.6. Velkapääoma

Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään suunnitelman mukaisesti 238 000 eurolla. Kiilopään pääarakennuksen julkisivumaalaus- ja kunnostusrakan rahoituksessa varaudutaan uuteen lainatarpeeseen, jonka lyhennykset alkavat vuonna 2019. Toimintaa tukemattoman omaisuuden realisointia tullaan tarvittaessa jatkamaan huomioiden ympärillä vallitseva taloustilanne ja omaisuusserien myyntiarvon kehitys. Mahdollisia realisoituvia myyntivoittoja ei ole otettu talousarvioon.

SUOMEN LATU RY

TALOUSARVIO 2018	JÄRJESTÖTOIMINTA	TOIMINTAKESKUKSET	HANKETOIMINTA	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017	1.1.-31.12.2016
	Paloheinä, Akumaja, Kiilopää, Ylläskartano	Perheliiikunta-, Luode-, Lumiukko- ja Pulkkamäkihanke		TALOUSARVIO 2018	TALOUSARVIO 2017	TILINPÄÄTÖS 2016
VARAINAINEN TOIMINTA						
Kurssit ja koulutukset	77 940	23 500		101 440	118 870	143 514,20
Yhteisöliikunta	95 600			95 600	83 360	15 092,36
Järjestötapahtumat	25 000			25 000	38 000	52 067,00
Osanottomaksut	198 540	23 500		222 040	240 230	210 673,56
Materiaalit	11 300			11 300	10 100	15 403,31
Viestintä ja tiedotus	87 500			87 500	87 450	85 056,69
Hiihtopalvelut		70 000		70 000	66 000	91 215,79
Retkeilykeskukset	12 000			12 000	11 000	8 400,00
Muut tuotot	38 250			38 250	20 000	10 861,03
Muut tuotot yhteensä	137 050	82 000		219 050	194 550	210 936,82
Tuotot yhteensä	335 590	105 500		441 090	434 780	421 610,38
Henkilöstökulut	-977 719	-56 537	-106 000	-1 140 256	-1 104 108	-980 399,52
Poistot	-11 700	-5 800		-17 500	-12 000	-16 291,00
Vuokratulut	-99 410	-4 600	-1 000	-105 010	-126 010	-101 630,87
Ulkopuoliset palvelut	-335 707	-12 500	-8 700	-356 907	-353 427	-384 194,07
Matka- ja majoituskulut	-234 880	-2 300	-10 200	-247 380	-248 245	-189 174,41
Materiaalikulut	-321 110	-12 950	-43 400	-377 460	-381 020	-438 041,44
Toimistokulut	-213 760	-3 400	-3 500	-220 660	-218 880	-220 125,47
Muut toimintakulut	-195 626	-23 750	-12 550	-231 926	-187 324	-208 285,51
Muut kulut yhteensä	-1 400 493	-59 500	-79 350	-1 539 343	-1 514 906	-1 541 451,77
Kulut yhteensä	-2 389 912	-121 837	-185 350	-2 697 099	-2 631 014	-2 538 142,29
VARS. TOIMINNAN KULUJÄÄMÄ	-2 054 322	-16 337	-185 350	-2 256 009	-2 196 234	-2 116 531,91

VARAINHANKINTA

Jäsenmaksut	1 612 300		1 612 300	1 583 800	1 464 114,31
Jäsenmaksutilitys	-596 500		-596 500	-586 000	-551 541,00
Keräystuotot	161 000		161 000	75 000	65 745,49
Ulkoilukeskusten varainhank. tuotot		8 000	8 000	8 000	15 934,83
Muut varainhankinnan tuotot	85 495		86 495	124 095	88 774,16
Liiketoiminnan tuotot		2 277 300	2 277 300	2 014 700	2 278 266,97
Varainhankinnan tuotot	1 262 295	2 285 300	3 548 595	3 219 595	3 361 294,76
Henkilöstökulut	-47 700	-2 500	-50 200	-23 952	-47 520,95
Ulkoilukeskusten varainhank. muut kulut		-4 000	-4 000	-3 000	1 242,19
Muut varainhankinnan kulut	-186 500		-186 500	-143 850	-102 042,42
Liiketoiminnan kulut		-2 032 816	-2 032 816	-1 825 437	-1 943 988,14
<i>Henkilöstökulut</i>		-589 170	-589 170	-570 000	-602 941,75
<i>Poistot</i>		-166 900	-166 900	-172 771	-162 035,00
<i>Muut kulut</i>		-1 276 746	-1 276 746	-1 082 666	-1 179 011,39
Varainhankinnan kulut	-234 200	-2 039 316	-2 273 516	-1 996 239	-2 092 309,32
Varainhankinta yhteensä	1 028 095	245 984	1 275 079	1 223 356	1 268 985,44

SUJOUTUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Sijoituksen ja rahoituksen tuotot	43 500		43 500	43 200	44 896,47
Sijoituksen ja rahoituksen kulut	-8 320	-600	-8 920	-12 100	-11 458,55
Sijoitus yhteensä	35 180	-600	34 580	31 100	33 437,92

OMATOIMINEN KULUJÄÄMÄ

	-991 047	229 047	-184 350	-946 350	-941 778
					-814 108,55

AVUSTUKSET

OKM:n toiminta-avustus	820 000		820 000	790 000	770 000,00
Muut valtion erityisavustukset			83 500	97 250	57 000,00
Muut yleisavustukset			42 930	42 930	19 456,80
Avustukset yhteensä	820 000	0	946 430	887 250	846 456,80

TILIKAUDEN TULOS

	-171 047	229 047	-57 920	80	-54 528
					32 348,25

SUOMEN LATU RY YHTEENSÄ

Tuotot	2 461 385	2 390 800	4 979 615	4 584 825	4 674 258,41
Henkilöstökulut	-1 025 419	-648 207	-1 779 626	-1 698 060	-1 630 862,22
Poistot	-11 700	-172 700	-184 400	-184 771	-178 326,00
Muut kulut	-1 595 313	-1 340 846	-3 015 509	-2 756 522	-2 832 721,94
Tulos	-171 047	229 047	-57 920	-54 528	32 348,25
					TALOUSARVIO 2017
					TILINPÄÄTÖS 2016

